

NON OMNIS MORIAR...

**Groby profesorów AGH
Cmentarz Rakowicki**

ZESZYT 2020

Opracował Hieronim Sieński

NON OMNIS MORIAR...

**Groby profesorów AGH
Cmentarz Rakowicki**

ZESZYT 2020

NON OMNIS MORIAR...

**Groby profesorów AGH
Cmentarz Rakowicki**

ZESZYT 2020

**Opracował
Hieronim Sieński**

Kraków 2020

Wydawca
Stowarzyszenie Wychowanków
Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie

Hieronim Sieński – Biblioteka Główna AGH w Krakowie
NON OMNIS MORIAR... – Groby profesorów AGH – Cmentarz Rakowicki, Zeszyt 2020

ISBN: 978-83-943854-5-3

Publikacja recenzowana

Fotografie profesorów: Archiwum AGH, Muzeum AGH, Biuletyn AGH Magazyn Informacyjny Akademii Górniczo-Hutniczej, Marek Torma, Stanisław Malik, Maciej Gądek
Skład, łamanie, fotografie nagrobków: Zbigniew Sulima – AGH w Krakowie,
Hieronim Sieński – AGH w Krakowie

Druk – Wydawnictwa AGH
al. Mickiewicza 30,
30-059 Kraków

Projekt okładki i zdjęcie – Zbigniew Sulima

Stowarzyszenie Wychowanków
Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie
al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, pawilon A-0, pok. 1 wysoki parter
tel. +48 12 617 32 84, fax +48 12 617 23 55
e-mail: swagh@agh.edu.pl
galaxy.uci.agh.edu.pl/~swagh/

Wstęp

prof. Piotra Czai

Przewodniczącego

Stowarzyszenia Wychowanków AGH

Non Omnis Moriar po raz trzeci

Rok 2019 zakończył pierwsze stulecie funkcjonowania Akademii Górniczo-Hutniczej. Jubileusz 100-lecia był okazją do prześledzenia naszej historii i wspomnienia osób szczególnie zasłużonych dla samej idei powstania Akademii Górniczej w Krakowie w 1919 roku oraz jej wspaniałego rozwoju na przestrzeni tych pierwszych stu lat AGH. Z kolei rok 2020 był rokiem jubileuszu 75-lecia funkcjonowania Stowarzyszenia Wychowanków AGH. Jubileusz ten też był doskonałą okazją, aby wspomnieć osoby dzięki którym powstało nasze stowarzyszenie.

W 2019 roku w pawilonie A-4 odsłonięto, ufundowaną przez wychowanków, tablicę pamiątkową, poświęconą wybitnemu profesorowi górnictwa, współzałożycielowi Stowarzyszenia Wychowanków prof. Julianowi Sulima Samujłło. Takich osób jak prof. Samujłło było w historii AGH bardzo wiele. Niestety jednak nie wszystkim można wmurować tablice pamiątkowe. Pamięć o nich wszystkich została utrwalona w biogramach zamieszczonych w portalu Historia AGH oraz tablicach nagrobnych na miejscach ich wiecznego spoczynku. Stowarzyszenie Wychowanków, korzystając z hojności Magnificencji Rektora oraz kompetencji zawodowych biografisty Hieronima Sieńskiego, stara się pamiętać o tych, którzy odeszli, utrwalić pamięć o Nich w kolejnych broszurach serii *Non Omnis Moriair*.

Wydanie naszego kolejnego zeszytu z tej serii opóźniło się nieco. Sprawcą tego stanu jest pandemia korona wirusa Sars-Cov 2, która w 2020 roku sparaliżowała cały świat, bez względu na poziom techniki, stan służby zdrowia, poziom uzbrojenia czy siłę posiadanej armii. Wszyscy, ciesząc się do tej pory beztroskim życiem, widzieli ludzkie dramaty i brak możliwości pomocy nawet w najnowocześniejszych szpitalach świata. Śmierć zbierała swe żniwo ze zdwojoną częstotliwością, a umierających w samotności nie można było nawet uroczystości pogrzebać. W roku szalejącej pandemii odeszła od nas wspaniała koleżanka i długoletnia organizatorka życia w stowarzyszeniu dr Krystyna Norwicz. Odszedł też dwukrotny rektor AGH prof. Roman Ney i wiele innych znamienitych osób, których ze względu na pandemię, pożegnano bardzo skromnie, wręcz symbolicznie.

Z tego też względu wszystkim, którzy odeszli winni jesteśmy pamięć, a ta, zapisana na kartach naszych stowarzyszeniowych publikacji może pozostać na dłużej.

Dziękuję serdecznie wszystkim, którzy nam w tym dziele pomagają, a posiadaczy tej broszurki gorąco zachęcam, aby będąc na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie, za jej pomocą przypomnieli sobie sylwetki wspaniałych osobistości AGH i odwiedzili ich miejsca wiecznego spoczynku. Przecież każda i każdy z nich „nie umarł wszystek”, jak pisał Horacy, bo dzieła ich są ciągle z nami, bo dzieła ich są ciągle w nas.

Piotr Czaja

Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków AGH

NON OMNIS MORIAR...

Groby profesorów AGH – Cmentarz Rakowicki, Zeszyt 2020

Przywracanie pamięci o zmarłych profesorach AGH i ich dokonaniach na rzecz środowiska akademickiego, nauki, Krakowa, a w niektórych wypadkach i kraju to nasz obowiązek. Przypomnieć ich postać, zadbać o miejsce wiecznego spoczynku, to spłata długu wobec Ich dokonań. Wszak ktoś poetycko powiedział, że „pamięć o zmarłych trwa tak długo, jak długo istnieją ich groby”. To są nie tylko zasłużeni profesorowie i wielcy uczeni, w wielu wypadkach to są nasi koledzy. Dotychczas – w ramach serii NON OMNIS MORIAR... – w dwóch zeszytach przedstawione zostały sylwetki 135 pracowników akademii pochowanych na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Ponadto ukazał się odrębny tom poświęcony zmarłym rektorom AG i AGH, przybliżający 19 zasłużonych dla Akademii naukowców.

Z niekłamaną radością przedstawiam kolejny – już czwarty – zeszyt z tej serii. Tym razem przedstawiam biogramy 40 wykładowców i osób zasłużonych dla akademii. Na Cmentarzu Rakowickim, najstarszej krakowskiej nekropolii, spoczywa około 500 wykładowców AGH i w dalszym ciągu staram się ich przypomnieć. W ubiegłym roku z racji stulecia akademii – symbolicznie – przypominałem 100 osób. Tym razem przedstawiam również i osoby, których dorobek jest nieco skromniejszy i z akademią związani byli stosunkowo krótko, ale jednak pracowali dla Jej wielkości, popularyzowali i przybliżali wiedzę.

Praca ta jest hołdem składanym przez AGH i Stowarzyszenie Wychowanków AGH tym, którzy odeszli, a przecież są z nami nadal poprzez swoje dokonania i obecność w historii akademii i w nauce polskiej. Z dorobku wielu z Nich korzystają kolejne pokolenia. Niektórzy w sposób znaczny, powszechnie uznany, przyczynili się do rozwoju akademii i nauki – będąc wielkim w nauce i przemyśle oraz pełnili w AGH istotne funkcje dydaktyczne i organizacyjne. Inni zaznaczyli swoją obecność w społeczności uczelni wyjątkowością swojej osobowości, działalnością twórczą i zawodową niepowtarzalnością. Ten cykl wspomnieniowy jest pomnikiem wdzięcznej o Nich pamięci.

„Pamięć — to cmentarz: uczucia przeżyte
Człowiek w niej składa na wieczny spoczynek,
Na grobach sieje kwiat niezapominek,
Z napisem rytym kładzie na nich płyt”.

Kazimierz Przerwa-Tetmajer „Pamięć — to cmentarz...”

Zgodnie z założeniem staram się zamieścić biogramy wszystkich niezależnie od ich zasług, chociaż w niektórych wypadkach było bardzo trudno zachować proporcje. Przygo-

towanie tego rodzaju publikacji wiąże się również i z trudnościami. O niektórych osobach zachowało się niezmiernie mało materiałów, a jeszcze większym problemem jest znalezienie ich konterfektów. Dla tych, którzy poczują niedosyt, podajemy adres internetowy portalu opracowywanego w Bibliotece Głównej AGH:

historia.agh.edu.pl

tam można znaleźć pełną bibliografię związaną z każdą z tych osób. Zainteresowanie, jakim cieszyły się poprzednie zeszyty upewnia, że warto podejmować tego rodzaju przedsięwzięcia.

Hieronim Sieński – Biblioteka Główna AGH w Krakowie

Stanisław Bach

1933–2010

Urodził się 5 grudnia 1933 roku w Krośnie. W 1956 roku uzyskał dyplom na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa. Od 1956 roku pracował w Katedrze Elektrotechniki Przemysłowej AGH, a następnie w instytucie oraz w Katedrze Automatyki na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa. W 1965 roku na podstawie pracy „Rozkład gęstości pyłu i gęstości prądu w funkcji długości elektrofiltru”, napisanej pod kierunkiem prof. Witolda Kobylińskiego, uzyskał doktorat. Głównymi tematami jego prac były: elektrotechnika, automatyka i robotyka, elektrofiltry, technologie elektrostatische. Jego działalność naukowo-techniczna związana była z przemysłowymi zastosowaniami wyładowań pól elektrostatischen, a głównie elektrofiltrami. Później pracował w Katedrze Automatyki, Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki.

Był autorem wielu publikacji, 4 patentów i prac badawczych w przeważającej części wdrożonych w przemyśle energetycznym, cementowym i hutniczym. Przez kilka lat był przewodniczącym Polskiego Komitetu Elektrostatische Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Zmarł 14 czerwca 2010 roku.

Kwaterna CD, rząd 1, miejsce 1.

Źródła do biogramu:

- Dziennik Polski 2010, nr 140 (18 VI 2010), s. A19 [nekr.]
- *Who is who absolwentów Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki*. Kraków 1999, s. 53, [foto]

Krzysztof Ludwik Birkenmajer 1929–2019

Urodził się 6 października 1929 roku w Warszawie. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Warszawie, a po wybuchu wojny kontynuował ją na tajnych kompletach. Działal też w konspiracyjnym harcerstwie. Po powstaniu warszawskim znalazł się w Krakowie. Tu zdał maturę w 1947 roku i rozpoczął studia geologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Magisterium uzyskał po trzech latach, potem przez cztery lata studiował geologię na Wydziale Geologiczno-Mierniczym AGH, uzyskując w 1954 roku dyplom inżyniera geologa. Jeszcze podczas studiów – 1949 rok – został asystentem w Zakładzie Geologii UJ, przeniesionym potem na AGH. Od 1951 roku był starszym asystentem w Katedrze Geologii Wydziału Geologicznego-Poszukiwawczego AGH. Na tym samym wydziale w latach 1954–1956 wykładał geologię ziem polskich, ale nie będąc już pracownikiem AGH. Od 1954 roku pracował w Zakładzie (obecnie jest to instytut) Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. W latach 2000–2002 był zatrudniony w Zakładzie Biologii Antarktyki PAN w Warszawie. Na Wydziale Geologicznym Uniwersytetu Warszawskiego w 1957 roku uzyskał doktorat. W 1959 roku uzyskał habilitację, w 1967 roku otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1973 roku profesora zwyczajnego. Jego specjalnością były: geologia, speleologia, stratygrafia, tektonika.

Był autorem lub współautorem ponad 600 prac oryginalnych. Dotyczą one przede wszystkim pienińskiego pasa skałkowego oraz obszarów polarnych. W dorobku posiadał również kilkanaście map geologicznych, podręczniki, skrypty i prace popularnonaukowe. Przez wiele lat był redaktorem naczelnym czasopisma „Studia Geologica Polonica”.

W 1999 roku przeszedł na emeryturę.

W latach 50-tych XX wieku był jednym z założycieli krakowskiego Klubu Grotołazów. Był uważany za jednego z najwybitniejszych na świecie badaczy rejonów polarnych. Odbывał liczne wizyty w zagranicznych ośrodkach naukowych. Był kierownikiem lub uczestnikiem 23 naukowych wypraw polarnych. Uczestniczył w pierwszej polskiej ekspedycji na Spitsbergen w 1956 roku i do 2002 roku jeździł tam jeszcze z 12 wyprawami. Uczestniczył także w dwóch duńskich wyprawach do Grenlandii Wschodniej (1971, 1976) oraz w siedmiu polskich i jednej brazylijskiej do Antarktyki Zachodniej (Szetlandy Południowe i Półwysep Antarktyczny – 1977–2001). Odtworzył historię geologiczną i ewolucję

Szetlandów Południowych i północnej części Półwyspu Antarktycznego od kredy górnej po współczesność. Na Wyspie Króla Jerzego w Antarktyce Zachodniej odkrył najstarsze zlodowacenie Antarktydy (sprzed 30 milionów lat), nazwane przez niego zlodowaceniem Polonez.

Był członkiem rzeczywistym PAN (od 1989 roku) oraz członkiem krajowym czynnym PAU (od 1989 roku). Posiadał honorowe członkostwo Akademii Rumuńskiej (od 1997 roku) oraz Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Od 1974 roku należał do grona członków-założycieli Klubu Polarnego Polskiego Towarzystwa Geologicznego.

Był jednym z inicjatorów utworzenia w 1991 roku Międzynarodowego Komitetu Naukowego dla Badań Arktyki (International Arctic Science Committee – IASC). W latach 1992–1996 pełnił funkcję sekretarza naukowego Międzynarodowego Komitetu Badań Arktyki (Scientific Committee on Arctic Research – SCAR). W latach 1984–1999 przewodniczył Komitetowi Badań Polarnych PAN (później został jego honorowym przewodniczącym).

Na Antarktydzie wprowadził ponad 200 polskich nazw geograficznych, między innymi: Kopuły Lodowe Krakowa i Warszawy, Lodowiec Domeyki, Lodowiec Goetla, Grań Szafera, Grań Chopina, Wybrzeże Jana Pawła II. Na jego cześć nazwano około 10 nowych dla nauki, kopalnych rodzajów i gatunków roślin oraz zwierząt, na przykład Birkenmajeria cometa z Pienin czy Ascopora birkenmajeri ze Spitsbergenu.

Otrzymał, między innymi: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Armii Krajowej, Medal 100-lecia Akademii Umiejętności, Honorową Odznakę „Bene Merito”. W 2013 roku został wyróżniony godnością członka honorowego

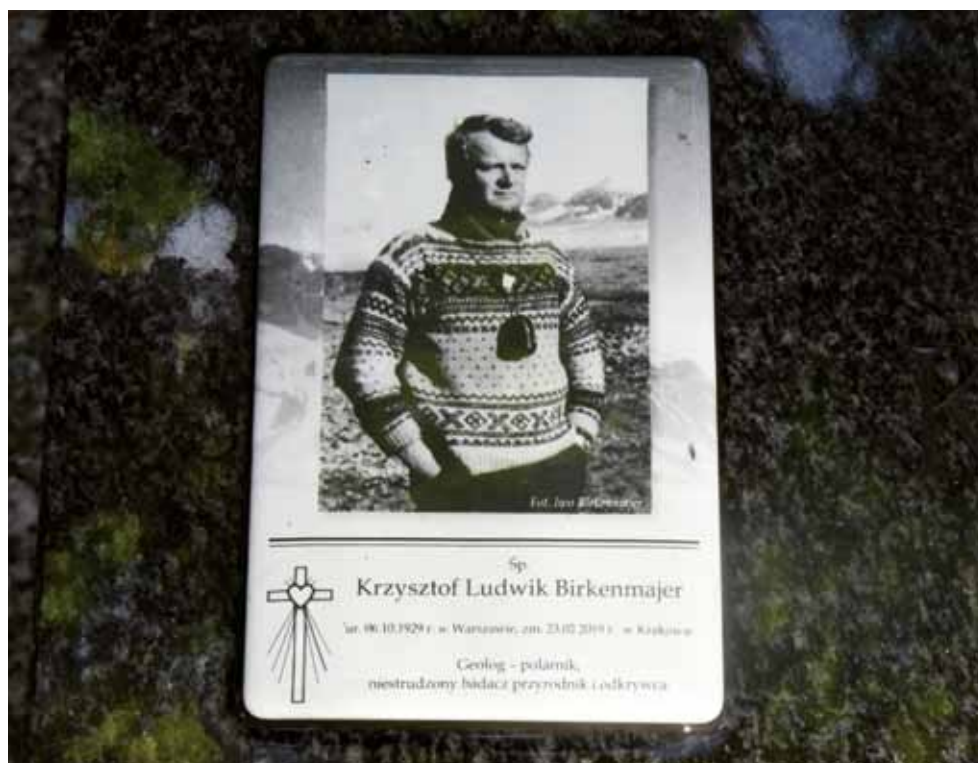
Polskiego Towarzystwa Geologicznego, w tym samym roku otrzymał Super Kolosa, najbardziej prestiżową polską nagrodę podróżniczą.

Zmarł 23 lutego 2019 roku w Krakowie.

Kwaterna L, rząd pld., miejsce 22.

Źródła do biogramu:

- Kronika : Krzysztof Birkenmajer. Przegląd Geologiczny 1992, nr 7, s. 453, [foto]
- *Kronika i spis absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica 1919–1979. [T.] 1 Pion górniczy.* Kraków 1979, s. 191
- Krzysztof Birkenmajer [online] [przeglądany 15.04.2019]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Krzysztof_Birkenmajer
- Zmarł prof. Krzysztof Birkenmajer – wybitny polarnik i geolog [online] [przeglądany 15.04.2019]. Dostępny w: <https://dzieje.pl/aktualnosci/zmarl-prof-krzysztof-birkenmajer-wybitny-polarnik-i-geolog>
- Zmarł prof. Krzysztof Birkenmajer. Wybitny polarnik i geolog miał 89 lat [online] [przeglądany 15.04.2019]. Dostępny w: <https://fakty.interia.pl/polska/news-zmarl-prof-krzysztof-birkenmajer-wybitny-polarnik-i-geolog-m,nId,2854584>, [foto]

Stanisław Boczar

1926–1997

Urodził się 12 sierpnia 1926 roku w Haczowie w województwie krośnieńskim. W 1947 roku ukończył Liceum in. M. Kopernika w Krośnie i w tym samym roku rozpoczął studiowanie geodezji na Wydziale Inżynierii Wydziałów Politechnicznych Akademii Górniczej. Studia ukończył w 1951 roku uzyskując tytuł inżyniera geodety i magistra nauk technicznych.

W 1951 roku rozpoczął pracę asystenta w Katedrze i Zakładzie Fotogrametrii Wydziału Geodezji Górniczej. Specjalizował się w następujących dyscyplinach: geodezja i kartografia, geodezja wyższa, kartografia, astronomia geodezyjna. W 1961 roku na podstawie pracy „Analiza dokładnościowa kilku metod wyznaczenia szerokości astronomicznej” uzyskał doktorat. W 1969 roku na podstawie rozprawy „Wyrównywanie i obliczenie przestrzennej (trójwymiarowej) sieci triangulacyjnej na podstawie synchronicznych obserwacji fotograficznych ruchomych punktów świetlnych na tle gwiazd” uzyskał stopień doktora habilitowanego. W 1989 roku otrzymał tytuł profesora. W latach 1973–1992 był kierownikiem Zakładu Geodezji Wyższej w Instytucie Geodezji Górniczej i Przemysłowej Wydziału Geodezji Górniczej, a następnie po reorganizacji, w latach 1992–1996 był kierownikiem Zakładu Geodezji i Kartografii Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska. W latach 1975–1987 był prodziekanem Wydziału Geodezji Górniczej. Przez wiele lat pełnił funkcję kierownika Studium Doktoranckiego z zakresie Geodezji Górniczej i Przemysłowej. Autor około 30 publikacji.

W 1996 roku przeszedł na emeryturę.

W uznaniu zasług otrzymał: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, kilka odznaczeń resortowych oraz wiele Nagród Rektora AGH.

Zmarł 20 lutego 1997 roku.

Kwatera LXXIII, rząd 25, miejsce 5.

Źródła do biogramu:

- Gocał J.: Etapy rozwoju Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH w latach 1951–2006. Geodezja : półrocznik AGH 2006, T. 12, z. 2/1, s. 35-55, [foto]

- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001*. [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 25, [foto]
- *Rys historyczny Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska*. [Red. Z. Niedojadło et al.]. Kraków 2001, s. 29–31, 32–53
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 32, [foto]

Józef Chojnacki

1913–1975

Urodził się 9 lutego 1913 roku w Zakopanem. W 1933 roku rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W roku akademickim 1937/1938 ukończył chemię. W latach 1935–1937 był asystentem prof. Stefana Kreutza i pracę magisterską „O modyfikacjach biacenaftylidenu” wykonał pod jego kierunkiem. W 1939 roku przeniósł się do Lwowa, na Uniwersytet Jana Kazimierza. W latach 1940–1941 pracował na stanowisku docenta w Państwowym Lwowskim Uniwersytecie. W czasie okupacji niemieckiej był zatrudniony w Instytucie Badań nad Tyfusem Plamistym i Wirusami prof. Rudolfa Weigla w charakterze pracownika technicznego, a następnie asystenta prof. R. Weigla i kierownika pracowni fizykochemicznej. W tym czasie uczęszczał również na Techniczne Studia Zawodowe. W 1944 roku wrócił do Krakowa. Podjął pracę w fabryce sody „Solway” oraz włączył się do tajnego nauczania, jako wykładowca chemii nieorganicznej w Studium Farmaceutycznym. Po wyzwoleniu Krakowa podjął pracę w charakterze starszego asystenta prof. Tadeusza Estreichera w I Zakładzie Chemicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1945 roku obronił pracę doktorską „Ogólna Metoda obliczania parametrów sieci na podstawie diagramów Debye’a-Scherrera”.

W 1946 roku objął stanowisko adiunkta u profesora Władysława Łoskiewicza w Zakładzie Metalografii Wydziału Hutniczego Akademii Górniczej, gdzie zorganizował laboratorium rentgenograficzne i podjął badania metalograficzne. Na przełomie lat 1950/1951 rozpoczął wykłady z krystalografii na Wydziale Hutniczym AGH. W następnym roku, jako kontraktowy zastępca profesora, objął – na rok – stanowisko kierownika Zakładu Krystalografii na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. W latach 1952–1962 był kierownikiem Zakładu Rentgenografii Metali Wydziału Metalurgicznego AGH. W 1954 roku uzyskał stopień docenta. W 1956 roku rozpoczął wykłady z krystalografii i krystalochemii oraz ze wstępu do fizyki ciała stałego na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1963 roku objął stanowisko kierownika Katedry Krystalochemii i Krystalofizyki UJ. Funkcję tę pełnił aż do śmierci. W 1968 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. Przez 14 lat kierowania katedrą doprowadził do jej rozkwitu, wyposażył w aparaturę do badań rentgenograficznych i wypromował 6 doktorów, którzy następnie zostali doktorami habilitowanymi i profesorami.

Jego zainteresowania naukowe były rozległe i dotyczyły zagadnień przyrodniczych i humanistycznych. Obok prac z dziedziny z chemii fizycznej, metalografii, krystalografii

prowadził badania ergonomiczne i napisał – nieopublikowaną – pracę „Wolność, wartość, władza”. Badał właściwości fizyczne kryształów, sformułował zależność między współczynnikiem rozszerzalności cieplnej i temperaturą topnienia kryształów.

Autor 3 skryptów i 3 podręczników akademickich. Prezentował typ mistrza dla swoich uczniów. Był człowiekiem prawym, o szerokich horyzontach i niezależnych poglądach. Dbał o wszechstronny rozwój swoich uczniów.

Był członkiem Komisji Krystalografii Polskiej Akademii Nauk, sekcji Krystalografii Fizycznej i Defektów w Kryształach współpracującej z Instytutem Fizyki PAN i Polskim Towarzystwem Fizycznym.

Zmarł 25 lipca 1975 roku w Krakowie.

Kwaterna XXXVI, rząd 18, miejsce 6.

Źródła do biogramu:

- Hodorowicz M., Hodorowicz S.: Próba przyrodniczego ujęcia problemów humanistycznych według profesora Józefa Chojnackiego. Alma Mater 2017, nr 195, s. 47–50
- Hodorowicz S., Oleksyn B.: Profesor Józef Chojnacki (1913–1975). W: Dzieje krystalografii polskiej. Pod red. Z. Kosturkiewicz. Poznań 2005, s. 129–130, [foto]
- Józef Chojnacki [online] [przeglądany 11.05.2018]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Chojnacki

Bogusław Cisło

1951–2005

Urodził się 10 czerwca 1951 roku w Krakowie. W 1969 roku ukończył X Liceum Ogólnokształcące im. KEN i rozpoczął studia na Wydziale Geodezji Górniczej AGH. W 1974 roku ukończył studia z wyróżnieniem uzyskując tytuł magistra inżyniera geodety górniczego. Od 1973 roku równolegle studiował na Wydziale Górniczym, kończąc je w 1976 roku uzyskaniem absolutorium. 1 października 1974 roku został pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Zakładzie Geodezji Górniczej Instytutu Geodezji Górniczej i Przemysłowej Wydziału Geodezji Górniczej. Początkowo był na stanowisku asystenta stażysty. W 1984 roku na podstawie pracy „System informacji geodezyjno-górnictwa o stanie szybu” uzyskał stopień doktora. W latach 70-tych ukończył podyplomowe Studium Pedagogiczne oraz kilka kursów z zakresu zastosowań matematyki i statystyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1989 roku odbył staże zawodowe w kilku kopalniach: KWK „Zabrze-Bielszowice”, ZG „Rudna” i ZG „Lubin”.

Od początku pracy prowadził wykłady i zajęcia oraz kierował praktykami uczelnianymi z zakresu geodezji górniczej dla studentów dziennych i zaocznych Wydziału Geodezji Górniczej. Prowadził również zajęcia z informatyki w geodezji górniczej dla tych studentów oraz zajęcia z zakresu geodezji i geodezji górniczej ze studentami Wydziału Górniczego i Wiertniczo-Naftowego. Co roku był promotorem kilku prac dyplomowych.

Był współautorem wielu prac naukowo-badawczych wyróżnionych nagrodami Ministra MEN i Rektora AGH, a dotyczących badań deformacji obiektów kopalnianych. Opracował i wdrożył w kilkudziesięciu kopalniach pakiet obliczeniowy „Geodezja” z zakresu miernictwa górniczego. Był autorem wielu publikacji i referatów z zakresu technologii pomiaru i wyrównywania osnów kopalnianych oraz nowoczesnych technologii pomiarów w badaniach deformacji obiektów na terenach górniczych. Uczestniczył w konferencjach naukowych w kraju i za granicą.

Był członkiem Naczelnej Organizacji Technicznej i Stowarzyszenia Górników Polskich. W uznaniu zasług otrzymał: Złotą Odznakę „Młoda myśl dla kraju” SZSP, tytuł honorowy „Inżynier Górniczy I stopnia” oraz „Dyrektor Górniczy I stopnia”, Brązową Odznakę „Za zasługi dla górnictwa RP”.

Był synem profesora Jana Cisło, pracownika AGH.

Zmarł 17 marca 2005 roku.

Kwaterna RB, rząd 12, miejsce 5.

Źródła do biogramu:

- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001.* [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 126, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej.* [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 56, [foto]

Jan Cisło **1912–1961**

Urodził się 10 maja 1912 roku w Antoniówce w województwie lubelskim. W 1931 roku ukończył Państwowe Gimnazjum w Tomaszowie Lubelskim i w tym samym roku rozpoczął studia na Oddziale Mierniczym Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej Politechniki Lwowskiej. Zdany na własne utrzymanie, studiował z przerwami, uzyskując w 1938 roku absolutorium i zaliczenie pracy dyplomowej z fotogrametrii.

Pracę zawodową rozpoczął jeszcze w czasie studiów w różnych biurach mierniczych przysięgłych we Lwowie i Brześciu nad Bugiem, odbywając wszechstronną praktykę w rozmaitych działach prac inżynierskich. W tym samym roku powołany został do wojskowej służby czynnej i jako, żołnierz uczestniczył w działaniach wojennych do końca września 1939 roku. W latach okupacji brał czynny udział w walce w ramach organizacji podziemnych organizacji podziemnych. W 1943 roku uzyskał dyplom w Wyższym Instytucie Technicznym (dawniej Politechniki Lwowskiej). W 1946 roku nostryfikował dyplom na Wydziałach Politechnicznych Akademii Górniczej. W 1946 roku rozpoczął działalność dydaktyczną i naukową na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej Wydziałów Politechnicznych Akademii Górniczej – początkowo, jako starszy asystent, później adiunkt w Katedrze Urządzeń Rolnych.

W 1951 roku rektor AGH powierzył mu organizację i kierownictwo, nowo utworzonego, Zakładu Fotogrametrii w Katedrze Geodezji Górniczej na Wydziale Geodezji Górniczej. W pierwszym okresie nowej działalności poświęcił się całkowicie pracom organizacyjnym i dydaktycznym zakładu. Zorganizował poszczególne pracownie i czynił usilne starania o wyposażenie go w niezbędne przyrządy fotogrametryczne. W 1954 roku otrzymał nominację na zastępcę profesora. Z tego okresu pochodzą pierwsze prace na temat fotogrametrii. W tym też czasie rozpoczął działalność naukowo-badawczą w zorganizowanej przez siebie placówce. Zainicjował pionierskie prace w zakresie fotogrametrycznych opracowań nietopograficznych. Wykonał pełną inwentaryzację zabytkowych zamków w Pieskowej Skale, Wiśniczu i Baranowie Sandomierskim, przeprowadzając prace badawcze na temat zastosowania metod fotogrametrii do inwentaryzacji zabytków architektonicznych. Pierwszy w Polsce rozpoczął prace naukowo-badawcze związane z wykorzystaniem metod fotogrametrii naziemnej do opracowań map i planów sytuacyjno-wysokościowych kopalń odkrywkowych. Niezależnie od intensywnej działalności naukowo-dydaktycznej, pogłębiał studia

zarówno w kraju, jak i za granicą w zakresie najnowszych osiągnięć z dziedziny aerofotogrametrii. Nawiązał rozległe kontakty z pracownikami naukowymi zajmującymi się fotogrametrią w różnych krajach Europy. Przejawiał też działalność społeczną, a szczególnie na terenie Polskiego Towarzystwa Fotogrametrycznego, jako przedstawiciel do V Komisji Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrycznego.

W pełni rozwijającą się działalność naukową przerwała nagła śmierć. Profesor reprezentował typ naukowca-inżyniera, a jednocześnie doświadzonego praktyka w wielu dziedzinach inżynierii lądowej. Należał do ludzi o dużym takcie i wysokiej kulturze osobistej. Jako przełożony był zawsze pełen trosk o swoich pracowników, a jako człowieka charakteryzowała go stale nie słabnąca chęć niesienia pomocy bliźnim.

Był autorem 10 publikacji.

Jego synem był dr inż. Bogusław Cisło, pracownik AGH.

Zmarł 2 października 1961 roku w Krakowie.

Kwaterna RB, rząd 12, miejsce 5.

Źródła do biogramu:

- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001*. [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 73, [foto]
- Sitek Z.: Mgr inż. Jan Cisło, zastępca profesora AGH (1912–1961) : [wspomnienie pośmiertne]. Zeszyty Naukowe [wyd. AGH] ; nr 69. [Seria] Geodezja 1964, z. 6, s. 5–10, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 56, [foto]
- *Życiorysy profesorów i asystentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1919–1964)*. Red. M. Odlanicki-Poczubutt. Kraków 1965, s. 41–43, [foto] (Zeszyty Naukowe. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie ; nr 41, z. spec. 4)

Antoni Czubak **1928–2015**

Urodził się 26 kwietnia 1928 roku w Piotrkowie Trybunalskim. Początkowo studiował na Politechnice Śląskiej, gdzie w 1952 roku został inżynierem. W 1954 roku ukończył Wydział Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa AGH. Z AGH związany był od 1952 roku. W latach 1952–1954 był asystentem w Katedrze i Zakładzie Mechaniki Technicznej Wydziału Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa, w latach 1954–1958 był aspirantem, a następnie w latach adiunktem 1958–1967 w Katedrze Maszyn Górniczych, w latach 1967–1973 był docentem. W 1960 roku na podstawie pracy „Teoretyczne podstawy do budowy ładowarki wstrząsanej z podrzutem urobku” uzyskał stopień doktora nauk technicznych. Specjalizował się w następujących dziedzinach: transport kopalniany, technologia wibracyjna, maszyny górnicze. W latach 1967–1974 był kierownikiem Zakładu Transportu Kopalnianego w Katedrze Maszyn i Urządzeń Górniczych i równolegle — w latach 1969–1974 – wicedyrektorem Instytutu Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Automatyki Wydział Maszyn Górniczych i Hutniczych. W 1966 roku uzyskał habilitację. Profesor nadzwyczajny AGH w latach 1973–1974, 1979–1980, 1990–1993. W latach 1974–1979 był profesorem College of Science and Technology Port Harcourt w Nigerii. W Afryce spędził osiem lat (1974–1979, 1983–1986). Wniósł wielki wkład w rozwój tamtejszego szkolnictwa. Po latach postanowił opisać swą afrykańską przygodę w książce *Osiem suchych pór roku. Wspomnienia nigeryjskie*. W latach 1986–1993 był kierownikiem Studium Języków Obcych.

W latach 1980–1983 i 1993–1998 był profesorem nadzwyczajnym Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, gdzie pełnił również funkcję jej prorektora. Był też dyrektorem Instytutu Technologii Mechanicznej Politechniki Śląskiej.

Był członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej (od 1970 roku), Polskiego Komitetu Teorii Maszyn i Mechanizmów (od 1980 roku), Stowarzyszenia Inżynierów Nigerskich (od 1976 roku), Komitetu Naukowego Dziekanów Wydziałów Technicznych Nigeryjskich Uniwersytetów (w latach 1984–1986).

Autor ponad 60 publikacji, 3 patentów, 38 ekspertyz. Wypromował czterech doktorów. Biegle znał i posługiwał się językami: angielskim, rosyjskim i niemieckim.

W 1998 roku przeszedł na emeryturę.

Był członkiem Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskiego Komitetu Teorii Maszyn i Mechanizmów, Stowarzyszenia Inżynierów Nigeryjskich, Komitetu Naukowego Dziekanów Wydziałów Technicznych Nigeryjskich Uniwersytetów.

W uznaniu zasług otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 22 września 2015 roku.

Kwatera LXXII, rząd 36, miejsce 2.

Źródła do biogramu:

- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 62, [foto]
- *Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny*. T. 1 : A-G / red. nauk. Janusz Kapuścik. Warszawa 1998, s. 276–277, [foto]

Mieczysław Damasiewicz **1916–1966**

Urodził się 7 czerwca 1916 roku w Bochni. W 1934 roku ukończył szkołę średnią w Wadowicach. W latach 1943–1945 studiował na Wydziale Matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, a następnie w latach 1935–1939 na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej. W okresie okupacji przeniósł się do Krakowa. Mając prawie ukończone studia, w latach 1939–1945 pracował zawodowo, jako konstruktor w Fabryce Maszyn Rolniczych i Młyńskich „Molitor” oraz w Odlewni i Wytwórni Maszyn w Krakowie. W 1944 roku został aresztowany i osadzony w Obozie w Płaszowie. W 1946 roku ukończył studia na Wydziale Komunikacji Wydziałów Politechnicznych Akademii Górniczej. W tym samym roku rozpoczął pracę konstruktora w Centralnym Biurze Aparatury Chemicznej w Krakowie.

1 stycznia 1947 roku został asystentem w Katedrze Mechaniki Ogólnej na Wydziale Komunikacji Wydziałów Politechnicznych AG. W 1949 roku został starszym asystentem. W 1948 roku rozpoczął pracę w Katedrze Mechaniki Technicznej i Wytrzymałości Materiałów na Wydziale Hutniczym AG, na stanowisku adiunkta, a następnie w latach 1949–1951 starszego adiunkta. W czasie pracy na Wydziale Komunikacji i na AG aktywnie współpracował z prof. S. Ziembą pisząc takie skrypty dla studentów: Dynamika punktu materialnego, Mechanika ogólna, Dynamika układów Materialnych oraz Mechanika. Duża działalność publikacyjna, w okresie, kiedy było brak podręczników dla studentów, stworzyła sytuację, że 1 października 1951 roku został kierownikiem Katedry Mechaniki Technicznej Wydziału Hutniczego oraz otrzymał etat zastępcy profesora. Kierownikiem katedry był do 1960 roku, a od 1953 roku była ona w strukturach Wydziału Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa. W roku akademickim 1953/1954 rozpoczął, po raz pierwszy w AGH, wykłady z teorii mechanizmów i maszyn. Do zainteresowanie się tą nową dziedziną wiedzy zachęca asystentów i adiunktów w Katedrze Części Maszyn. W 1954 roku na podstawie pracy „Wpływ udziału mas tłoka i łącznika przy ich redukcji na promień korby na nietłumione skrętne drgania własne wałów korbowych silników szeregowych przy nieruchomym wale” uzyskał doktorat. W latach 1952–1953 był prodziekanem Wydziału Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa. W latach 1961–1966 był kierownikiem Katedry Części Maszyn. W latach 1962–1963 był dziekanem Wydziału Maszyn Górniczych i Hutniczych. W 1961 roku w oparciu

o ocenę dotychczasowych osiągnięć naukowych dostał nominację na docenta, późniejsza habilitacja. W 1964 został profesorem nadzwyczajnym, a następnie w 1965 roku otrzymał tytuł profesora.

1 października 1965 roku otrzymał nominację – na pięć lat – na kierownika Katedry Podstaw Konstrukcji, ale ciężka choroba nie pozwoliła już na intensywną pracę.

Prowadził bardzo aktywną działalność społeczną. Był prezesem Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego przy AGH, zastępcą kierownika przy reorganizacji Wydziału Elektromechanicznego, przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Współpracy Naukowców z Robotnikami, wiceprzewodniczącym Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych w Krakowie. Pracował też, jako wykładowca w Towarzystwie Uniwersytetów Robotniczych (TUR), które miało na celu dokształcanie młodzieży robotniczej po wojnie, wykładał też w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Krakowie. Pod koniec lat 50-tych był też konsultantem w Hucie im. F. Dzierżyńskiego w Dąbrowie Górniczej. Prowadził też prace dla przemysłu, między innymi takie: „Opracowanie napędu dla teleskopu Obserwatorium Astronomicznego”. „Automatyzacja i diagnostyka wyważania małych wirników wentylatorów”.

Autor ponad 75 publikacji, w tym 14 książek oraz 8 patentów, promotor 10 prac doktorskich.

Wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 2 stycznia 1966 roku w Krakowie.

Kwaterna XIVB, rząd 14, miejsce 3.

Źródła do biogramu:

- Engel Z.: *Katedra Mechaniki i Wibroakustyki Akademii Górniczo-Hutniczej : tradycja – historia – działalność*. Radom 2008, s. 122–123, [foto]
- Materiały konferencji: Jubileusz Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki, Kraków, czerwiec 2002 [AGH]. Eds. Z. W. Engel, S. Wolny. Kraków 2002, s. 214-215, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 64-65
- *Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919–1967*. Oprac. J. Sulima-Samujło oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 621 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919–1969)

Antoni Gawel **1901–1989**

Urodził się 22 marca 1901 roku w Łazach na Śląsku Cieszyńskim, obecnie Orłowa II w Czechach, w rodzinie górniczej. W 1919 roku złożył egzamin dojrzałości. W okresie wakacji szkolnych pracował, jako nieletni pomocnik w kopalniach węgla w Łazach i Dolnej Suchej. 1 listopada 1918 roku wstąpił ochotniczo do wojska polskiego.

Uzyskane stypendium Rady Narodowej Śląska Cieszyńskiego, a następnie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego umożliwiły mu studia, które podjął w latach 1919–1924, zakresie chemiczno-mineralogicznym i geologicznym na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia ukończył w 1924 roku, jednakże pracę podjął już w ostatnim okresie studiów, przyjmując zatrudnienie, jako pracownik pomocniczy służby naukowej w latach 1923–1927. Następnie był asystentem i adiunktem w Katedrze Mineralogii i Petrografii UJ. W 1925 roku został współpracownikiem Komisji Fizjografii Polskiej Akademii Umiejętności. W 1928 roku uzyskał stopień doktora filozofii na podstawie pracy „O procesie sylikacji niektórych utworów fliszu karpackiego”. W okresie przedwojennym był współpracownikiem Komisji Fizjograficznej Polskiej Akademii Umiejętności. W latach 1928–1930 wykładał krystalografię, mineralogię i petroграфиę na Uniwersytecie Poznańskim. Kartował utwory fliszowe w okolicach Borysławia, brał udział w licznych wycieczkach geologicznych (Alpy Zachodnie, Kirusa, Petsamo, Islandia, Grenlandia). W 1937 roku uczestniczył w kilkumiesięcznej wyprawie naukowej na Grenlandię, kierowanej przez Aleksandra Kosibę.

6 listopada 1939 roku został aresztowany podczas Sonderaktion Krakau, więziony w obozach koncentracyjnych Sachsenhausen i Dachau. Po uwolnieniu w styczniu 1941 roku powrócił do Krakowa. Znalazł pracę w Państwowym Instytucie Geologicznym. Po wojnie wrócił do pracy w Zakładzie Mineralogii UJ i jako kierownik, podjął dzieło odbudowy tego zakładu ze zniszczeń wojennych i prowadził go aż do emerytury. W 1946 roku habilitował się, w 1948 roku został profesorem nadzwyczajnym, w 1957 roku profesorem zwyczajnym. Prace terenowe prowadził w kraju i za granicą, między innymi: we Włoszech, krajach skandynawskich, na Islandii i Grenlandii, a później także w Libanie. Badania naukowe podejmował w zakresie petrologii tatrzańskich i karpackich skał wylewnych oraz metamorficz-

nych, petrografii niektórych skał osadowych, w tym także osadów solonośnych, jak również w dziedzinie historii nauk geologicznych.

W latach 1951–1957 był związany również z AGH. Czasowo był kierownikiem Zakładu Geochemii Katedry Mineralogii i Petrografii na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym. Prowadził też zajęcia z mineralogii i petrografii.

W roku akademickim 1957/1958 był prodziekanem, a w latach 1958–1962 dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ.

Jego dorobek naukowy zawiera ponad 100 publikacji, w tym 3 książki. Był promotorem 18 dysertacji do stopnia doktora i doktora habilitowanego. Opiniował prace przeznaczone do druku. Był przyrodnikiem i humanistą, podejmował tematy związane z życiem gospodarczym kraju oraz przyrodolecznictwem. Aktywnie uczestniczył w krajowych i międzynarodowych kongresach, sesjach, odczytach.

W uznaniu zasług otrzymał: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Odznaka tytułu honorowego „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”, Złote Odznaki „Zasłużony dla Polskiej Geologii”, „Za Pracę Społeczną dla Miasta Krakowa”, „Za zasługi dla Ziemi Krakowskiej”.

Był członkiem-korespondentem Międzynarodowej Komisji Historii Nauk Geologicznych. Był też członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego, a także Komitetu Nauk Mineralogicznych.

Jesienią 1971 roku przeszedł na emeryturę. W maju 1986 roku w auli Collegium Maius UJ odbyła się podniosła uroczystość 50 rocznicy uzyskania przez niego stopnia doktora filozofii i odnowienia ślubowań doktorskich.

Zmarł 31 sierpnia 1989 roku w Krakowie.

Kwaterna RB, rząd 1, miejsce 12.

Źródła do biogramu:

- Kolasa K.: Profesor Antoni Gawęł (1901–1989), jego związki z Muzeum Żup Krakowskich i prace z rejonu Wieliczki. *Studia i Materiały do Dziejów Żup Solnych w Polsce* 1990, T. 16, s. 7–13
- Ryka W., Sylwestrzak H.: Antoni Gawęł (1901–1989). *Przegląd Geologiczny* 1990, vol. 38, nr 4, s. 218–220, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 94
- *Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919–1967*. Oprac. J. Sulima-Samujłło oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 621 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919–1969)

Jerzy Kazimierz Gierula **1917–1975**

Urodził się 20 lutego 1917 roku w Krakowie. Absolwent Gimnazjum imienia Augusta Witkowskiego w Krakowie. W latach 1935–1939 studiował fizykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, w latach 1942–1944 naukę kontynuował konspiracyjnie i ukończył w 1946 roku. W czasie II wojny światowej pracował, jako zegarmistrz.

W początkowym okresie działalności naukowej pracował w dziedzinie ultraakustyki, ale najwięcej czasu, w trudnych latach powojennych zajmowała mu praca organizacyjna związana z odbudową laboratoriów zakładu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W roku akademickim 1949/1950 odbył studia uzupełniające w Zurychu. Następnie związał się z zespołem prof. Mariana Mięśowicza w AGH. W 1950 roku obronił pracę doktorską. W latach 1950–1951 był adiunktem w II Katedrze Fizyki na Wydziale Górniczym. W 1951 roku został powołany do Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie na stanowisko kierownika Katedry Fizyki, gdzie pracował do 1956 roku. Mimo ogromu pracy organizacyjnej i dydaktycznej nawiązał kontakt ze środowiskiem fizyków Uniwersytetu Warszawskiego, a w szczególności z grupą fizyków wysokich energii skoncentrowaną wokół profesora M. Danysza. Miał wówczas możliwość uczestniczenia w pierwszych badaniach własności hiperjąderek i zauważył ważną prawidłowość: wzrost energii wiązania ze wzrostem masy hiperjądra. Prace z fizyki wysokich energii i fizyki promieniowania kosmicznego wykonane w tamtych czasach w Polsce uzyskały wówczas nowe, bardzo współczesne formy organizacyjne. W 1954 roku został docentem fizyki doświadczalnej AGH. W 1958 roku wrócił do Krakowa i dalsze badania kontynuował w bezpośrednim kontakcie z prof. M. Mięśowiczem w Krakowskim Oddziale Instytutu Badań Jądrowych. W tym czasie Uniwersytet w Chicago zorganizował największe, jak dotychczas, naświetlanie stratosferyczne emulsji jądrowej. Praca nad blokiem emulsji została podzielona pomiędzy 33 laboratoria z 15 krajów świata. Profesor Gierula reprezentował Polskę w tej międzynarodowej akcji naukowej. Jego badania w tym czasie wkraczały w fazę zajęcia się statystyczną analizą zderzeń przy bardzo wielkich statystykach. Starał się w sposób wolny od teoretycznych założeń podejść do całej światowej kolekcji przypadków zdarzeń. W ostatnich latach działalności naukowej, gdy największe akceleratory zaczęły uzyskiwać energię cząstek, dostępną dotychczas tylko w promieniowaniu kosmicznym,

Gierula natychmiast zadbał, aby jego grupa miała dostęp do tych badań. Na tych właśnie badaniach koncentrował swoją działalność. W 1961 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, w 1969 roku profesora zwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Fizyki II Wydziale Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej AGH.

Od 1958 roku był kierownikiem Pracowni Emulsji Jądrowych w Instytucie Techniki Jądrowej PAN.

Był autorem opracowań i monografii zarówno w języku polskim jak i obcojęzycznych z zakresu fizyki cząstek elementarnych, fizyki jądra atomowego i dozymetrii. Wraz z M. Danyszem przedstawił projekt kompleksowych badań nad fizyką wysokich energii przy wykorzystaniu emulsji jądrowych. Był jednym z najwybitniejszych fizyków polskich.

Aktywnie działał w wielu organizacjach naukowych i stowarzyszeniach, między innymi: Polskiej Akademii Nauk i Komisji Promieni Kosmicznych Międzynarodowej Unii Fizyki Czystej i Stosowanej, był przewodniczącym Komitetu Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej PAN oraz Rady Naukowej Instytutu Fizyki Jądrowej, członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do spraw Kadr Naukowych, przedstawicielem Polski przy Europejskim Ośrodku Badań Jądrowych CERN w Genewie.

Otrzymał: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Medal 10-lecia Polski Ludowej, Medal im. Mariana Smoluchowskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego, zespołowe nagrody państwowe i indywidualnej Państwowej Rady do spraw Wykorzystania Energii Jądrowej, nagrody resortowe.

Zmarł 14 stycznia 1975 roku w Krakowie.

Kwaterna LXV, rząd 4, miejsce 40.

Źródła do biogramu:

- *50 lat Instytutu Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk*. Pod red. A. Hryniewiczza. Kraków 2005, s. 15, 18, 64, 159, 161, 162, 337, 342, 344, 377, 547, 645, 654, [foto] (Monografie. Polska Akademia Umiejętności. Komisja Historii Nauki, 9)
- *Biogramy uczonych polskich : materiały o życiu i działalności członków AU w Krakowie*, TNW, PAU, PAN. Cz. 3 : Nauki ścisłe. Oprac. A. Śródka, P. Szczawiński. Wrocław 1986, s. 114–117
- Janik J. A.: Jerzy Gierula (1917–1975). *Postępy Fizyki* 1975, t. 26, nr 6, s. 565–567, [foto]
- Materiały Informacyjne [nr 4]. Komisja Propagandowa Komitetu Obchodu 50-lecia AGH. Kraków 1969, s. 108–109
- *Sylwetki zmarłych członków Oddziału Krakowskiego Polskiej Akademii Nauk*. [Red. L. Starkel]. Kraków 2002, s. 34–36
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 96

Adam Grudziński

1946–1982

Adam Jerzy Grudziński urodził się 15 kwietnia 1946 roku w Krakowie. W 1967 roku ukończył Technikum Kinotechniczne podlegające Centralnemu Urzędowi Kinematografii i otrzymał tytuł zawodowy kinotechnik, uprawniający do wykonywania zawodu kinooperatora. Posiadał wykształcenie średnie techniczne. Jednakże pracę zawodową rozpoczął kilka lat wcześniej. Od 1964 roku pracował w Wojewódzkim Zarządzie Kin. W latach 1968–1971 pracował jako pierwszy operator w kinie „Związkowiec” przy Radzie Zakładowej Zakładów Budowy Maszyn i Aparatury im. Stanisława Szadkowskiego w Krakowie podlegających Związkowi Zawodowemu Metalowców w Polsce.

W 1971 roku podjął studia wieczorowe dla pracujących na Wydziale Odlewnictwa AGH. Zaliczył dwa lata studiów. Od 1 kwietnia 1972 roku rozpoczął pracę, jako technik w Pracowni Reprograficznej Biblioteki Głównej AGH. Tutaj przepracował kolejne lata, dając się poznać z jak najlepszej strony. 1 września 1973 roku, decyzją rektora AGH, otrzymał stanowisko fototechnika, dwa lata później powrócił na stanowisko technika. Od 1 stycznia 1977 roku został starszym technikiem. Nie zaniedbywał też podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W związku z faktycznym wykonywaniem czynności związanych z obsługą i zabezpieczeniem działalności podstawowej Biblioteki Głównej w lutym 1975 roku jego praca została zaliczona do działalności dydaktyczno-wychowawczej. Przez wszystkie lata pracy otrzymywał bardzo pozytywne oceny swojej działalności. W okresie marzec–grudzień 1973 roku, na pół etatu wykonywał dodatkową pracę w Resortowym Ośrodku Informacji i Ochrony Patentowej Przemysłu Spożywczego w Krakowie, przy mikrofilmowaniu zbiorów patentów kanadyjskich znajdujących się w Bibliotece Głównej AGH, na wymianę z Czechosłowacją.

Rok 1980 był dla Polski niezwykle ważny i przełomowy – stał się początkiem nowych dziejów i zaważył na historii całego Narodu. W sierpniu 1980 roku odbyły się liczne masowe strajki, z początku o charakterze ekonomicznym, później już także politycznym. Ich następstwem było, między innymi, powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” – ruchu społeczno-politycznego na rzecz reform. W 1981 roku sytuacja była już krytyczna pod względem ekonomicznym i politycznym. 13 grudnia 1981 roku

wprowadzony został stan wojenny. Rozwiązano „Solidarność” i inne organizacje. Adam Grudziński od początku zaangażowany był w działalność związkową NSZZ „Solidarność” i uczestniczył we wszystkich najistotniejszych zebraniach na terenie AGH aż do 13 grudnia 1981 roku. Był przedstawicielem Biblioteki Głównej i znalazł się w grupie członków założycieli NSZZ „Solidarność” w AGH od początku swojej działalności aż do 13 grudnia 1981 roku. Z ogromnym, osobistym zaangażowaniem prowadził działalność związkową zarówno na terenie AGH, jak i w Zarządzie Regionu Małopolska, służąc związkowi swoim doświadczeniem poligraficzno-kserograficznym, co w okresie przed stanem wojennym nie było ani proste, ani bezpieczne. Jego działalność, podobnie jak i wielu innych osób, nie została niezauważona. Odpowiednie komórki służby bezpieczeństwa i milicji wszystko rejestrowały. Wspierał także działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Jego działalność spotkała się z represjami, takimi, jak zastraszanie i kilkakrotne pobicie. Jak to wówczas było sprawców nie ustalono, a dochodzenie umorzono. Dość szybko został zarejestrowany w kartotece osób rozpracowywanych przez organy bezpieczeństwa PRL. Jego działalność nie ograniczała się tylko do „Solidarności”, współpracował też z KOR-em – Komitetem Obrony Robotników, KPN-em – Konfederacją Polski Niepodległej i RMP – Ruchem Młodej Polski. W momencie wprowadzenia stanu wojennego dobiegał końca strajk studentów AGH. Na wieść o stanie wojennym zorganizowano spośród obecnych jeszcze w uczelni studentów grupę, którą dwoma autobusami, otrzymanymi z MPK, przetransportowano do Huty im. Lenina w celu dołączenia do strajkujących hutników. Od rana w niedzielę członkowie Komisji Zakładowej zabezpieczali w lokalu „Solidarności” sprzęt i dokumenty. Adam Grudziński wywiózł sprzęt poza Kraków. Po 13 grudnia 1981 roku internowano łącznie 11 pracowników akademii. Grudziński był jednym z nich. Aresztowany został 6 stycznia 1982 roku, a zaświadczenie o internowaniu nosi datę 9 stycznia. Natomiast osadzenie w Ośrodku

Odosobnienia w Załężu pod Rzeszowem nastąpiło 12 stycznia. Okres internowania był dla Niego szczególnie przykry i bardzo niekorzystnie wpłynął na kondycję zdrowotną. Nastąpiła całkowita głuchota ucha prawego, zawroty głowy, nastąpiło rozpoznanie choroby wieńcowej oraz choroba nerek. Ze względu na pogarszający się stan zdrowia, został zwolniony 14 czerwca 1982 roku. Po opuszczeniu aresztu kontynuował działalność w strukturach konspiracyjnych NSZZ „Solidarność”. 24 września 1982 roku w godzinach południowych przebywał w Centrum Informatyki AGH, gdzie próbował skontaktować się ze swoimi współpracownikami z „Solidarności”. Tego samego dnia zmarł, w niewyjaśnionych do dziś okolicznościach. W dziesiątą rocznicę śmierci w holu wejściowym do Biblioteki Głównej umieszczono tablicę pamiątkową, odsłoniętą w grudniu 1992 roku.

Zmarł 24 września 1982 roku w Krakowie.

Kwaterna AB, rząd pld., miejsce 15.

Źródła do biogramu:

- Dudziak-Kowalska M., Janczak B., Krawczyk J.: *Nie tylko bibliotekarze... : pracownicy bibliotek Akademii Górniczo-Hutniczej w stuleciu uczelni*. Kraków 2019, s. 60–61
- Kwiek J.: „Solidarność” w Akademii Górniczo-Hutniczej w latach 1980–1990. Kraków 2015, s. 16, 18–20, 33, 94, 211, 266, 323
- Sieński H.: Adam Grudziński : tablice – pamięć wiecznie żywa – cz. 35. Biuletyn AGH 2016, nr 100, s. 19–21, [foto]
- Informacje od p. Anny Grudzińskiej – żony – dotyczące działalności opozycyjnej [inf. z dnia 30.03.2016]

Krystyna Gustaw 1927–2007

Urodziła się 26 sierpnia 1927 roku w Strumieniu, mieście w powiecie cieszyńskim. W 1945 roku ukończyła liceum Ogólnokształcące imienia Królowej Wandy w Krakowie. W 1948 roku uzyskała dyplom na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego, ze specjalizacją chemia.

W 1948 roku rozpoczęła pracę w Akademii Górniczej. Początkowo funkcjonowała pod panińskim nazwiskiem Puchałka. Najpierw była młodszym asystentem w Zakładzie Górnictwo II Wydziału Górniczego. Po utworzeniu Wydziału Ceramicznego w 1952 roku związana była z tym wydziałem. Została starszym asystentem w Zakładzie Technologii Materiałów Wiążących. W 1956 roku uzyskała doktorat, a w 1974 roku została doktorem habilitowanym. W związku ze zmianą nazwy wydziału, od 1971 roku była pracownikiem Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki. W 1990 roku otrzymała tytuł profesora. Prowadziła prace naukowo-badawcze z zakresu fizykochemii i technologii budowlanych tworzyw wiążących. Głównymi kierunkami jej badań były: technologia chemiczna, technologia materiałów wiążących i betonów.

W 1996 roku przeszła na emeryturę.

Uczestniczyła w pracach Komisji Ceramicznej PAN oraz Polskiego Towarzystwa Ceramicznego. Autorka 50 publikacji naukowych, współtwórca 6 patentów.

W uznaniu zasług otrzymała: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrną Odznakę Zasłużonego dla Budownictwa.

Zmarła 27 października 2007 roku.

Kwatera XIII B, rząd pld., miejsce 12.

Źródła do biogramu:

- Dziennik Polski 2007, nr 255 (31 X – 1 XI 2007), s. 20 [nekr.]
- *Kto jest kim w ceramice : 50 lecie Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki : 1949–1999*. [AGH]. Kraków 1999, s. 107, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 110–111, [foto]

Emilian Iwanciw **1913–1994**

Urodził się 31 marca 1913 roku w Krakowie. W 1931 roku rozpoczął studia na Wydziale Hutniczym Akademii Górniczej, które ukończył z wynikiem bardzo dobrym w 1936 roku uzyskując dyplom inżyniera metalurga. Bezpośrednio po studiach rozpoczął pracę, jako zastępca asystenta w Katedrze Metalurgii Innych Poza Żelazem Metali, Wydziału Hutniczego AG. W maju 1937 roku podjął pracę w Hucie Towarzystwa Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza, gdzie został zastępcą kierownika elektrostalowni i odlewni żelaza.

Po wybuchu wojny powrócił do Krakowa i przez cały okres okupacji pracował w warsztatach mechanicznych polskich firm, jako kierownik techniczny. Po wyzwoleniu Krakowa natychmiast zgłosił się do prof. A. Krupkowskiego i u jego boku rozpoczął pracę dydaktyczną, naukową i organizacyjną. Został asystentem w Zakładzie Metalurgii Technicznych Metali Wydziału Hutniczego. Następnie w 1947 roku został adiunktem, w 1952 roku zastępcą profesora, w 1958 roku profesorem nadzwyczajnym, a w 1978 roku profesorem zwyczajnym. W latach 1961–1962 był organizatorem Wydziału Metali Nieżelaznych. W 1965 roku objął kierownictwo Katedry Metali Nieżelaznych AGH. W 1967 roku zorganizował Katedrę Metalurgii Miedzi i został jej kierownikiem. W związku ze zmianą w 1969 roku struktury organizacyjnej AGH i po utworzeniu Instytutu Metali Nieżelaznych został kierownikiem Zakładu Metalurgii Miedzi i Metali Rzadkich Wydziału Metali Nieżelaznych i pozostał nim do chwili przejścia na emeryturę w 1983 roku. Równolegle, w latach 1954–1963 był kierownikiem Pracowni Metalurgicznej w Zakładzie Metali Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. W ramach współpracy z przemysłem, doradca naukowy i konsultant wszystkich instytucji w Polsce zajmujących się przetwórstwem metali nieżelaznych. Autor zastosowanej w Hucie Miedzi „Głogów II” koncepcji bezpośredniego przepływu krajowych koncentratów do miedzi. W działalności naukowej profesora można wyodrębnić trzy kierunki:

- prace doświadczalne i teoretyczne z zakresu metalurgii o znaczeniu podstawowym, a dotyczące mechanizmu, termochemii i kinetyki procesów metalurgicznych,
- prace doświadczalne o znaczeniu użytkowym, dotyczące ustalenia optymalnych procesów metalurgii ogniowej, zwłaszcza z zakresu pirometalurgii,

- prace doświadczalne i teoretyczne dotyczące modelowania procesów metalurgicznych i przygotowania danych do sterowania tymi procesami.

Jako dorobek naukowy pozostawił ponad 40 publikacji i kilkadziesiąt sprawozdań z prac badawczych dla przemysłu. Wypromował 10 doktorów, około 200 magistrów i około 50 inżynierów. Reprezentował naukę polską w różnych ośrodkach naukowych na świecie. Opracował między innymi programy studiów dla wydziału metalurgicznego na uniwersytecie w Antofagście. Prowadził seminaria dla kadry naukowej w Wenezueli. W latach 1956–1980 był konsultantem naukowo-technicznym Biura Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet” w Katowicach. Był przedstawicielem rektora AGH do spraw koordynacji współpracy z KGHM w Lubinie i członkiem Zespołu Uczelniano-Przemysłowego AGH-KGHM w latach 1968–1980. Był członkiem Polskiej Akademii Nauk, Naczelnej Organizacji Technicznej, Rady Naukowo-Technicznej Instytutu Metali Nieżelaznych w Gliwicach, Komisji Miedziowej Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi w Lubinie, Rady Naukowo-Technicznej do Spraw Hutnictwa i Przetwórstwa Metali Nieżelaznych Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego. Intensywnie współpracował z ośrodkami zagranicznymi. Odznaczony został, między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Zmarł 15 lipca 1994 roku w Tylmanowej k. Krościenka.

Kwaterna LI, rząd pld., miejsce 7.

Źródła do biogramu:

- Drwal T.: *Emilian Iwanciw Profesor Polskiej Miedzi. Rudy i Metale Nieżelazne* 1983, nr 10, s. 371–373
- Prof. Emilian Iwanciw – profesor polskiej miedzi : uczeni o uczonych – wspomnienie. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 1995, nr 19/20, s. 23–24, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 119, [foto]
- *Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919–1967*. Oprac. J. Sulima-Samujłło oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 622 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919–1969)

Zbigniew Jasicki

1915–2001

Urodził się 16 sierpnia 1915 roku w miejscowości Zawada, pow. frysztacki na Zaolziu. Szkołę średnią ukończył w Cieszynie. W 1939 roku uzyskał dyplom magistra inżyniera na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Pracę zawodową rozpoczął w elektrociepłowni w Cieszynie, którą przerwał wybuch II wojny światowej. W czasie okupacji pracował w fabryce porcelany w Boguchwale i tarnowskim biurze firmy Brown und Boveri.

Po zakończeniu wojny rozpoczął pracę przy odbudowie i rozbudowie krajowej elektroenergetyki. Od 1945 roku pracował w Politechnice Śląskiej – do 1961 roku – pełniąc w latach 1953–1954 funkcje kierownika Katedry Sieci Elektrycznych, dziekana wydziału, następnie w latach 1954–1957 był rektorem tej uczelni. W 1945 roku uzyskał doktorat, a w następnym roku otrzymał tytuł profesora. W 1961 roku przeniósł się do Poznania i objął Katedrę Elektroenergetyki w tamtejszej politechnice. W latach 1962–1969 był rektorem tej uczelni. Za zasługi dla tej uczelni otrzymał w 1987 roku doktorat honoris causa. W latach 1969–1972 był zastępcą przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki przy Radzie Ministrów. Organizował system kierowania i finansowania badań naukowych w takich dziedzinach jak energetyka, chemia, automatyka, informatyka i telekomunikacja. W 1973 roku objął kierownictwo nowo utworzonego Przemysłowo-Uczelnianego Instytutu Nowych Konwersji Energii w Krakowie.

Od 1982 roku związany był z AGH. Został kierownikiem Zakładu Sieci i Systemów Elektroenergetycznych w Instytucie Elektroenergetyki na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki. W 1984 roku przeszedł na emeryturę.

Jego prace naukowe dotyczyły szeroko rozumianych zagadnień energetyki ze szczególnym uwzględnieniem problemów zwiększania sprawności wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej. Były to wówczas jedne z podstawowych zadań energetyki. Dostrzegał i rozumiał ich znaczenie oraz rozwiązywał te problemy już na początku swojej pracy naukowej. Był wybitnym uczonym – elektroenergetykiem, inicjatorem i twórcą wielu nowoczesnych rozwiązań technicznych, w tym pierwszej polskiej linii przesyłowej 220 kV Śląsk–Łódź. Plonem tej pracy jest blisko 200 publikacji krajowych i zagranicznych, w tym 2 książki o podstawowym znaczeniu dla elektroenergetyki. Był promotorem 15 doktoratów.

Był też wychowawcą wielu pokoleń inżynierów i pracowników nauki. W latach 1970–1972 był członkiem i przewodniczącym Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Technicznego”. Na Walnym Zjeździe delegatów SEP w 1960 roku wygłosił cieszący się dużym zainteresowaniem referat „Kierunki poprawy przesyłu i rozdziału energii elektrycznej”. Był współorganizatorem lub przewodniczył 21 krajowym i międzynarodowym konferencjom naukowo-technicznym SEP oraz NOT.

Aktywnie działał w wielu instytucjach i organizacjach naukowych i naukowo-technicznych w kraju i za granicą. Był członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN, SEP, NOT i PTETiS.

Otrzymał wiele nagród i wyróżnień, między innymi: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Order Sztandaru Pracy, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznakę Honorową SEP, Złotą Odznakę Honorową NOT.

Zmarł 9 stycznia 2001 roku w Krakowie.

Kwatera V, rząd pln., miejsce po lewej.

Źródła do biogramu:

- *Słownik biograficzny techników polskich*. Z. 14. Red. nac. J. Piłatowicz. Warszawa 2003, s. 52–56
- *Słownik biograficzny zasłużonych elektryków krakowskich*. Cz. 1. Pod red. J. Strzałki. Kraków 2009, s. 68–70, [foto]
- Strzałka J., Porada Z.: Prof. Zbigniew Jasicki (1915–2001) : współtwórca polskiego systemu elektroenergetycznego. W: I Sympozjum Historia Elektryki SHE'2015, Gdańsk, 29–30 czerwca 2015. Cz. 2. Gdańsk 2015, s. 63–65
- *Who is who? elitarnego Wydziału Elektrycznego AGH*. Red. i układ albumu J. Czajkowski, Z. K. Witek. Kraków 2002, s. 295, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 129

Stanisław Jaskólski **1896–1981**

Urodził się 28 września 1896 roku we Lwowie. W 1915 roku uzyskał maturę w liceum wiedeńskim we Lwowie. Ukończył Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1924 roku na podstawie pracy o amfibolitach tatrzańskich uzyskał doktorat.

Związany z Akademią Górniczą od chwili jej powstania w 1919 roku. W latach 1919–1924 był asystentem w Katedrze Geologii Stosowanej Wydziału Górniczego, następnie w latach 1924–1930 był starszym asystentem w latach 1924–1930 i latach 1930–1948 adiunktem. W 1929 roku na podstawie pracy habilitacyjnej o rudach żelaza obszaru częstochowskiego został docentem geologii stosowanej, a w 1936 roku uzyskał tytuł profesora tytularnego. Aresztowany podczas akcji „Sonderaktion Krakau” 6 listopada 1939 roku. Wywieziony do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen, został zwolniony 8 lutego 1940 roku. Po powrocie do Krakowa podjął pracę w Państwowej Szkole Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej. Brał udział w tajnym nauczaniu.

Po zakończeniu wojny powrócił do pracy w AG początkowo, jako kierownik Katedry Geologii Stosowanej. Przez wiele lat był kierownikiem jedynej w Polsce Katedry Złóż Rudy i Zakładu Petrografii Rud, specjalizując się w badaniach mikroskopowych rud nieprzezroczystych w świetle odbitym. W latach 1946–1954 przewodniczył Komisji Bibliotecznej Biblioteki Głównej AGH, a w latach 1947–1949 pełnił funkcję kierownika BG AGH. W 1948 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1964 roku profesora zwyczajnego. W latach 1951–1952 był prodziekanem Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego.

W 1966 roku przeszedł na emeryturę. Mimo to do 1978 roku prowadził wykłady i ćwiczenia zlecone.

Autor kilkudziesięciu publikacji. Promotor 12 prac doktorskich.

Otrzymał między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal za Długoletnią Służbę, Medal Zwycięstwa i Wolności, Medal 30-lecia Polski Ludowej.

Zmarł 4 sierpnia 1981 roku w Krakowie.

Kwaterna LXVI, rząd zach., miejsce 9.

Źródła do biogramu:

- Dudziak-Kowalska M., Janczak B., Krawczyk J.: *Nie tylko bibliotekarze... : pracownicy bibliotek Akademii Górniczo-Hutniczej w stuleciu uczelni*. Kraków 2019, s. 13–32, 66, [foto]
- Krawczyk J. Janczak B., Dudziak-Kowalska M.: *Bibliotekarze w dziewięćdziesięcioleciu Akademii Górniczo-Hutniczej*. Kraków 2009, s. 46, [53], [foto]
- Śliwiński S.: Wspomnienie o profesorze Stanisławie Jaskólskim. *Przegląd Geologiczny* 1982, nr 1, s. 48, [foto]
- Śliwiński S.: Wspomnienie o nauczycielu prof. Stanisławie Jaskólskim. *Rudy i Metale Nieżelazne* 1981, nr 12, s. 678–679, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 130, [foto]
- *Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska 1946–2016*. Red. M. Manecki, E. Hycnar. Kraków 2016, s. 17, 209–210, [foto]

Jan Maria Karp **1922–2002**

Urodził się 22 stycznia 1922 roku w Mielcu. W 1952 roku ukończył Wydział Hutniczy AGH uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera. W 1953 roku rozpoczął pracę w Zakładzie Metalografii Katedry Metalografii i Obróbki Ciepłej Wydziału Metalurgicznego AGH. W 1961 roku na podstawie pracy „Rentgenowska ilościowa analiza fazowa drutów ze stali typu 18-9 wykazujących teksturę” uzyskał stopień doktora. Prowadził wykłady z rentgenografii i krystalografii na Wydziale Metalurgicznym, a rentgenografii również na Wydziale Metali Nieżelaznych i Politechnice Krakowskiej. W 1968 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej „Tekstury walcowania bliźniaków aluminium” uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie metaloznawstwa. Od 1 czerwca 1971 roku pełnił obowiązki docenta. Przez wiele lat był kierownikiem Pracowni Krystalografii i Rentgenografii Zakładu Metaloznawstwa i Metalurgii Proszków. Był organizatorem Pracowni Rentgenowskich Badań Strukturalnych w Katedrze Metalografii i Obróbki Ciepłej. W swojej pracy naukowo-badawczej zajmował się następującymi zagadnieniami: mikroradiografia, ilościowa analiza fazowa austenitu szczotkowego, ale przede wszystkim poświęcił się badaniom tekstury blach i drutów oraz badaniom wzajemnych orientacji faz w metalach, a także badaniom zależności między energią błędu ułożenia, a typami tekstur walcowania i przyciągania. Prace naukowe prowadził ściśle współpracując z Instytutem Metali Nieżelaznych w Skawinie oraz wieloma zakładami krajowego przemysłu hutniczego.

W 1976 roku otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. Był konsultantem w Ośrodku Badawczo-Doświadczalnym Huty im. Lenina w Krakowie oraz Oddziale Metali Lekkich Instytutu Metali Nieżelaznych w Skawinie. Organizował i prowadził współpracę naukową oraz dydaktyczną z zakładem Metaloznawstwa Uniwersytetu w Clausthal w Niemczech. Był promotor 12 doktoratów i wielu prac magisterskich. Autor ponad 100 prac w periodykach krajowych i zagranicznych. Przez wiele lat swoją dokładnością dawał przykład, jak można poznawać świat kryształów wykorzystując niełatwe metody dyfrakcyjne. Był członkiem Komitetu Krystalografii PAN i Komitetu Metalurgii PAN. W uznaniu zasług otrzymał Złoty Krzyż Zasługi i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 23 sierpnia 2002 roku.

PAS 66, rząd środkowy, miejsce 15.

Źródła do biogramu:

- *Kronika i spis absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica 1919–1979*. T. 2. Pion hutniczy. Kraków 1979, s. 112
- [Skład Osobowy AGH... 1953/1954]. Kraków 1954, s. 102
- Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej : Wydział Hutniczy (1922–1951), Wydział Metalurgiczny (1951–1993), Wydział Metalurgii i Inżynierii Materiałowej (1993–2005) : jubileusz 90-lecia Wydziału : 1922–2012 [AGH]. Kraków 2012, s. 63, [foto]

Andrzej Kloska **1940–2011**

Urodził się 4 sierpnia 1940 roku w Łomnie, województwo świętokrzyskie. W 1957 roku ukończył III Liceum Ogólnokształcące imienia Jana Kochanowskiego w Krakowie i uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie podjął studia na Wydziale Ceramicznym AGH, które ukończył w 1963 roku uzyskując tytuł magistra inżyniera chemika-ceramika. Z wydziałem tym związał się zawodowo bezpośrednio po studiach zajmując się przez wiele lat – aż do przejścia na emeryturę w 2005 roku – problematyką związaną z technologią materiałów ogniotrwałych.

Początkowo był asystentem. Specjalizował się zwłaszcza w zagadnieniach dotyczących materiałów przeznaczonych do nowoczesnych procesów metalurgicznych i ciepłno-energetycznych. Wniósł wiele do problematyki glinokrzemianowych materiałów ogniotrwałych. W 1973 roku na podstawie pracy „Wyroby ogniotrwałe wytwarzane z surowców ilastych z dodatkiem metalicznego aluminium”, obronionej na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Ceramiki uzyskał doktorat. Poza aktywnością dydaktyczną od początku swej działalności zawodowej ściśle współpracował z przemysłem materiałów ogniotrwałych i z przemysłem hutniczym. Przez wiele lat pełnił funkcję doradcy do spraw naukowo-technicznych w wielu zakładach, a zwłaszcza w Opoczyńskich Zakładach Materiałów Ogniotrwałych. Współpracował z zagranicznymi ośrodkami naukowymi między innymi z Akademią Górniczą we Freibergu (Niemcy).

Autor lub współautor ponad 80 publikacji, dwóch obszernych monografii i skryptu oraz 15 patentów i 30 opracowań różnego rodzaju ekspertyz i sprawozdań z prac badawczych funkcjonujących na prawach rękopisu. Pod jego kierunkiem zrealizowano 40 magisterskich i inżynierskich prac dyplomowych. Aktywnie uczestniczył w wielu konferencjach krajowych i zagranicznych. Przejście na emeryturę w 2005 roku nie spowodowało osłabienia więzi z AGH, gdyż uczestniczył nadal w pracach badawczych Katedry Technologii Ceramiki i Materiałów Ogniotrwałych.

Był zaangażowany w działalność na rzecz środowiska ceramicznego. Członek Polskiego Towarzystwa Ceramicznego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego Naczelnej Organizacji Technicznej i jego rzeczoznawca. Oprócz pracy zawodowej poświęcał wiele czasu na działalność społeczną będąc w latach 70-tych radnym

i wiceprzewodniczącym Dzielnicowej Rady Narodowej Kraków-Krowodrza. Za aktywną i ofiarną pracę w różnych dziedzinach działalności został uhonorowany wieloma odznaczeniami, między innymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Brązowym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką „Za pracę społeczną dla Ziemi Krakowskiej”, Srebrną Odznaką „Za pracę społeczną dla Ziemi Piotrowskiej”.

Zmarł 21 stycznia 2011 roku.

Kwaterna LXIV, rząd pld., miejsce 6.

Źródła do biogramu:

- Doktor inż. Andrzej Kłoska. Materiały Ceramiczne 2011, T. 63, nr 1, s. 221, [foto]
- Kto jest kim w ceramice : 50 lecie Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki : 1949–1999. [AGH] Kraków 1999, s. 10, 122, [foto]
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 153, [foto]

Witold Kobyliński

1907–1974

Urodził się 12 lipca 1907 roku w miejscowości Żwir w pobliżu Warszawy. Po ukończeniu szkoły podstawowej, dalszą naukę kontynuował w Gimnazjum imienia Mikołaja Reja w Warszawie, gdzie w 1936 roku zdał egzamin maturalny. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1933 roku, uzyskując dyplom inżyniera elektryka. Po ukończeniu studiów podjął pracę na stanowisku inżyniera ruchu w Elektrowni Podkarpackiego Towarzystwa Elektrycznego w Boryslawiu. Pracował tam do 1937 roku, a następnie został kierownikiem Oddziału Elektrycznego w Kopalni Nafty „Galicja” w Boryslawiu.

W okresie okupacji – lata 1940–1941 – był głównym inżynierem Zakładu Elektrycznego Trustu Naftowego Zachodniej Ukrainy w tej samej miejscowości. W latach 1941–1944 pracował w Oddziale Elektrycznym firmy „Karpathen”. Po zakończeniu wojny, od września 1945 do marca 1947 roku, pracował, jako referent działu elektrycznego Fabryki Maszyn i Narzędzi Wiertniczych w Gliniku Mariampolskim. W 1947 roku został przeniesiony do Centralnego Zarządu Przemysłu Naftowego w Krakowie obejmując stanowisko Głównego Energetyka.

W 1948 roku rozpoczął współpracę z Akademią Górniczą prowadząc wykłady z przedmiotu „Urządzenia elektryczne w przemyśle naftowym”. Od 1 stycznia 1953 roku zmienił dotychczasowe miejsce pracy i został adiunktem na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa, a następnie od 1 czerwca zatrudniony został na stanowisku zastępcy profesora. We wrześniu, tego samego roku, objął funkcję prodziekana i pełnił ją do 1954 roku. Następnie w latach 1954–1957 był dziekanem Wydziału Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa. W latach 1956–1969 był kierownikiem Katedry Elektrotechniki Przemysłowej. W latach 1958–1973 był docentem, a w latach 1973–1974 profesorem nadzwyczajnym. W latach 1966–1969 był prodziekanem Wydziału Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej. W 1973 roku otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. W swojej działalności naukowej zajmował się głównie problematyką dotyczącą urządzeń elektrycznych w zastosowaniu ich w przemyśle wiertniczo-naftowym i petrochemicznym. Z tej tematyki był autorem i współautorem wielu publikacji i opracowań naukowych. Ponadto interesował się również niekonwencjonalnymi zastosowa-

niami pól elektrycznych i wyładowaniami w technologiach przemysłowych. W zakresie jego zainteresowań była też problematyka ochrony przed zagrożeniami pożarowo-wybuchowymi obiektów przemysłowych.

Był aktywnym członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Komisji Norm Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Związku Zawodowego Górników. Państwowa Rada Górnicza odznaczyła go Medalem 10-lecia.

Zmarł 26 grudnia 1974 roku w Krakowie.

Kwaterna AC, rząd pln., miejsce 4.

Źródła do biogramu:

- Mitkowski W.: *Kronika Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki AGH*. Kraków 2002, s. 65-70, [foto]
- *Słownik biograficzny zasłużonych elektryków krakowskich*. Cz. 1. Pod red. J. Strzałki. Kraków 2009, s. 77-78, [foto]
- *Twarze Wydziału w latach 1952-2012*. Red. J. Kajdański, M. Czekaj. [Kraków] 2012, s. 67-70, [foto]
- *Who is who absolwentów Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki [AGH] : [w 45 lecie Wydziału 1952-1997]*. Kraków 1999, s. 10, 12, [foto]
- *Who is who? elitarnego Wydziału Elektrycznego AGH*. Red. i układ albumu J. Czajkowski, Z. K. Witek. Kraków 2002, s. 296, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 156

Lucjan Kruszecki (występował również pod nazwiskiem Lucjan Krupa) 1924–2018

Urodził się 11 września 1924 roku Ksanach w województwie świętokrzyskim. Szkołę Podstawową 6 klasową ukończył w 1937 roku w Senisławicach. Po ukończeniu dwóch klas Gimnazjum w Tarnowie, wybuchła wojna. Do 1942 roku pracował w gospodarstwie rodzinnym. W latach 1942–1945 ukończył wstępny kurs przy Zawodowej Szkole dla Techników Chemików połączony z półroczną praktyką w Warsztatach Majątku Rogów, a następnie wstąpił do Zawodowej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki. Pozwoliło Mu to na otrzymanie po wojnie, w 1945 roku, dyplomu Technika i Elektryka. W roku akademickim 1945/1946 podjął studia na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W styczniu 1946 roku przeniósł się na nowo powstały w Akademii Górniczej, Wydział Elektromechaniczny. Od czerwca 1949 roku do czerwca 1950 roku pracował w KWK „Milowice” w Sosnowcu na stanowisku starszego referenta technicznego. W 1951 roku otrzymał dyplom magistra inżyniera ze specjalnością elektromechanika górniczego.

15 marca 1950 roku rozpoczął pracę w Katedrze Maszyn i Urządzeń Górniczych, prowadzonej przez profesora Wacława Lesieckiego. W okresie początkowym brał czynny udział w opracowaniu założeń do projektu oraz realizacji budowy pawilonu B-2 z halą maszyn i kopalnią doświadczalną. W późniejszym okresie pracował przy wyposażeniu nowo wybudowanych laboratoriów katedry. Jego pasją życiową były maszyny i urządzenia dla mechanizacji i automatyzacji kopalń. W 1956 roku był adiunktem w Katedrze Maszyn i Urządzeń Górniczych Wydziału Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa. Swoje zainteresowania naukowo-badawcze ukierunkował na zagadnienia identyfikacji i optymalizacji procesu mechanicznego urabiania skał. Z tej problematyki wykonał w 1963 roku pracę doktorską „Wpływ prędkości posuwu i skrawania na moc silnika łańcuchowej wrębiarki ścianowej”, której promotorem był prof. Zygmunt Kawecki. Bardzo aktywnie uczestniczył w pracach organizacyjnych wydziału i uczelni. W latach 1968–1969 zorganizował w Instytucie Maszyn Górniczych Przeróbczych i Automatyki, Zakład Automatykacji Górnictwa. W oparciu o ten zakład uruchomił specjalizację – automatyka górnicza. W 1967 roku na

podstawie pracy „Zagadnienie układów łańcuchów wrębnych” uzyskał habilitację. Tematykę tę w latach późniejszych znacznie rozwinął wydając wiele skryptów, monografii oraz około 100 publikacji. Z tej tematyki również poszerzonej o zagadnienia sterowania cyfrowego wypromował 7 doktorów w tym jednego z Indii. W 1969 roku na Wydziale Maszyn Górniczych i Hutniczych zorganizował Zakład Automatyzacji Górnictwa i uruchomił specjalizację „automatyka górnicza”. W latach 1971–1977 był kierownikiem Studium Podyplomowego Transportu Górniczego i Hutniczego, w latach 1993–1999 kierownikiem Studium Podyplomowego Obudów Zmechanizowanych, ponadto w latach 1992–1994 był kierownikiem Zakładu Automatyzacji Procesów Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki. W 1976 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1992 roku tytuł profesora zwyczajnego. W połowie lat 80-tych pełnił funkcję zastępcy dyrektora instytutu. Z jego inicjatywy, a następnie współpracy z profesorem W. Zapałowiczem i docentem Z. Jędrzykiewiczem, doprowadził do połączenia dwóch jednostek automatyki na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki – Zakładu Automatyki i Zakładu Automatyzacji Górnictwa – Zakład Automatyzacji Procesów, którego był kierownikiem aż do uzyskania wieku emerytalnego. Równocześnie w tym okresie współpracował z Wydawnictwem Górniczo-Hutniczym (obecnie Wydawnictwo Śląsk) w Katowicach, wydając dwie książki dla górniczego dozoru technicznego pt. Wrębiarki ścianowe i Wrębiarki wąskoprzodkowe oraz napisaną wspólnie z profesorami W. Lisieckim i W. Regulskim książkę z cyklu Górnictwo tom 5.

Był członkiem wielu stowarzyszeń i organizacji, między innymi: Międzynarodowej Konferencji Automatyzacji Górnictwa ICAMC, Międzynarodowej Konferencji Katedr Maszyn Górniczych, PAN – Sekcja Technologii Górniczej, Sekcja Cybernetyki w Górnictwie, Sekcja Mechanizacji Górnictwa. Posiadał szerokie kontakty naukowo-badawcze zagraniczne: Czechy, Słowacja, Jugosławia, Rosja, Ukraina, dowodem tego są wspólne prace i wiele recenzji prac doktorskich i publikacji dla autorów z tych krajów.

Odnaczony i nagrodzony, między innymi: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym Krzyżem Zasługi, wyróżniony 24 razy nagrodami Rektora AGH, Nagrodą Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki, III i II nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wyróżniony stopniami górniczymi „Dyrektora Górniczego I stopnia” i „Generalnego Dyrektora Górniczego III stopnia” oraz wieloma odznakami regionalnymi województwa katowickiego i nowosądeckiego.

Zmarł 16 października 2018 roku.

Kwatera LXXI, rząd 24, miejsce 4.

Źródła do biogramu:

- [Jubileusz prof. Lucjana Kruszeckiego]. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 1995, nr 16, s. 14-15, [foto]
- *Kronika i spis absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica 1919–1979*. T. 3. Pion elektromechaniczny i Wydziały Politechniczne. Kraków 1979, s. 106
- Profesor Lucjan Kruszecki [online] [przeglądany 30.04.2019]. Dostępny w: <https://kap.agh.edu.pl/pl/profesor-lucjan-kruszeck/>
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 179–180, [foto]

Marian Książkiewicz **1906–1981**

Urodził się 22 stycznia 1906 roku w Krakowie. W 1924 roku w V Gimnazjum w Krakowie uzyskał świadectwo dojrzałości. W latach 1924–1928 studiował geologię na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Już w trakcie studiów podjął pracę asystenta w Gabinetzie Geologii UJ. W Gabinetzie tym uzyskał kolejne stopnie naukowe i stanowiska, poczynając od asystenta w 1925 roku, poprzez adiunkta w 1935 roku, do profesora zwyczajnego w 1946 roku. W 1929 roku uzyskał stopień doktora geologii, a w 1933 roku został docentem. W 1939 roku na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych wyjechał do Afryki Południowej w celu przeprowadzenia badań geologicznych w związku z projektami uzyskania przez Polskę koncesji eksploatacji niektórych surowców mineralnych.

Po wybuchu wojny, pod koniec 1939 roku znalazł się we Francji, gdzie wstąpił do wojska Polskiego. Następnie został ewakuowany do Wielkiej Brytanii. Po zwolnieniu z wojska w 1943 roku, pracował w Funduszu Kultury Narodowej, a następnie w Ministerstwie Oświaty. W listopadzie 1945 roku powrócił do kraju. W styczniu 1946 roku został powołany na stanowisko zastępcy profesora, a w czerwcu na profesora zwyczajnego w Zakładzie Geologii UJ. Tak szybki awans był następstwem wszystkich jego znakomych osiągnięć naukowych w badaniach Karpat, prowadzonych od czasów studiów. W latach 1946–1951 i 1957–1971 był kierownikiem Katedry Geologii UJ.

W 1951 roku zamknięto studia geologiczne na UJ. W tym samym roku wszyscy pracownicy Zakładu Geologii UJ – w tym również Książkiewicz – zostali przeniesieni do AGH. Rozpoczął pracę na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH i w latach 1951–1957 pełnił funkcję kierownika Katedry i Zakładu Geologii Dynamicznej. W 1957 roku wraz z pracownikami powrócił na UJ, ale bez prawa kształcenia geologów. Równolegle w latach 1954–1960 kierował Oddziałem Instytutu Geologicznego w Krakowie. W okresie 1962–1964 pełnił funkcję dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ. W latach 1972–1973 był dyrektorem Instytutu Nauk Geologicznych. Stworzył krakowską szkołę sedymentologiczną. Prowadził wykłady z geologii podstawowej, geologii dynamicznej i regionalnej oraz sedimentologii. Jego działalność zyskała wielkie uznanie zarówno w kraju, jak i za granicą. Oprócz kierowania Zakładem Geologii UJ – przemianowanym w 1972 roku na

Instytut Nauk Geologicznych UJ – oraz instytucjami geologicznymi w CUG i PAN, był członkiem wielu prestiżowych rad i towarzystw naukowych.

Organizator Zjazdów PT Geologicznych. Członek honorowy Królewskiego Towarzystwa Geologicznego w Londynie, członek korespondent Francuskiego Towarzystwa Geologicznego, prezes oraz członek honorowy Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Członek korespondent PAN, członek rzeczywisty PAN, honorowy przewodniczący Komitetu Nauk Geologicznych PAN, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika.

Autor ponad 200 publikacji, w tym podręczników akademickich. Otrzymał wiele odznaczeń i nagród, między innymi: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Order Sztandaru Pracy II kl., Państwową Nagrodę I stopnia, Państwową Nagrodę III stopnia, Odznakę tytułu honorowego „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”.

Zmarł 16 lutego 1981 roku w Krakowie.

Kwaterna XIVB, rząd 20, miejsce 2.

Źródła do biogramu:

- Alexandrowicz S. W.: Autorytety. Marian Książkiewicz (1906–1981). Pauza Akademicka [online]. 2015 nr 288 [przeglądany 16.05.2017]. Dostępny w: http://pauza.krakow.pl/288_2&3_2015.pdf
- Passendorfer E.: Marian Książkiewicz : sylwetki naukowe członków PAN. Nauka Polska 1967, nr 1, s. 74–77, [foto]
- *Sylwetki zmarłych członków Oddziału Krakowskiego Polskiej Akademii Nauk.* Pod red. L. Starkela. Kraków 2002, s. 79–82
- Śródka A.: Uczeń polscy XIX-XX stulecia. T. 2 : H-Ł. Warszawa 1995, s. 394–396, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej.* [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 181

Tadeusz Aleksander Kubiczek **1902–1988**

Urodził się 9 lipca 1902 roku w miejscowości Stare Sioło koło Lwowa. Do szkoły powszechnej i gimnazjum uczęszczał już w Krakowie. W maju 1920 roku zdał egzamin dojrzałości z odznaczeniem w VII Gimnazjum Realnym, a następnie w lipcu wstąpił ochotniczo do wojska polskiego, służąc w wojskach łączności, jako telegrafista. Zwolniony z wojska w grudniu tegoż roku zapisał się na studia na Wydziale Górniczym Akademii Górniczej.

Studia ukończył 23 marca 1926 roku uzyskując dyplom inżyniera górniczego z postępowaniem bardzo dobrym. Wcześniej, bo w roku akademickim 1924/1925 studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim matematykę i fizykę. Od stycznia 1924 roku do lipca 1926 roku był zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Maszyn Górniczych Wydziału Górniczego AG. W 1926 roku uzyskał stypendium Fundacji Kościuszkowskiej i w okresie lipiec 1926 – czerwiec 1927 odbył studia specjalistyczne z zakresu mechanizacji górnictwa w Graduate School — University of Pittsburgh, USA. Jako przedmiot główny obrał górnictwo węglowe, a jako przedmioty dodatkowe maszyny parowe i elektrotechnikę. Po spełnieniu wszystkich uniwersyteckich warunków i zdaniu wszystkich wymaganych egzaminów – w dniu 2 czerwca 1927 roku – został promowany na stopień „Master of Science”. Po zakończeniu studiów jeszcze przez kilka miesięcy pracował w „Research Department of Pittsburgh Coal Company” oraz w kopalniach węgla, celem zdobycia praktyki zawodowej, aby po powrocie do kraju oddać zdobytą wiedzę na użytek i rozwój polskiego górnictwa.

Po powrocie w 1927 roku ze Stanów Zjednoczonych nie kontynuował pracy asystenta w Akademii Górniczej, lecz rozpoczął pracę zawodową w górnictwie. Początkowo był technikiem strażowym w kopalni węgla „Charlotta-Rydułtowy”, a następnie w latach 1928–1932 w kopalni „Knurów”, jako nadsztygar i asystent ruchu, a przez ostatnie dwa lata jako kierownik robót górniczych. W latach 1932–1939 w kopalni „Prezydent” w Chorzowie był kierownikiem robót górniczych. W pracy zawodowej starał się przekazywać i wprowadzać w czyn swoje wiadomości zdobyte w obranej specjalności na studiach i praktykach w Stanach Zjednoczonych, albowiem wówczas w Polsce nie było jeszcze w ogóle mowy o szerszej nowoczesnej mechanizacji poza wierceniem otworów i przewozem, a wrębiarki dopiero wchodziły w użycie. Brał udział w pracach o pionierskim znaczeniu nie tylko dla

górnictwa polskiego, ale nawet europejskiego. Do takich pionierskich prac należy zaliczyć wprowadzanie w okresie 1928 roku, dużych wozów w kopalni „Knurów”, pierwszych wozów w górnictwie na kontynencie europejskim, a także organizacja przewozu na kopalni „Prezydent”, gdzie po raz pierwszy (poza Stanami Zjednoczonymi) wprowadzono do przewozu w górnictwie rozkładu jazdy po nachyleniach pociągami złożonymi z dużych wozów i ciężkich lokomotyw. Do jego osiągnięć należy również zaliczyć zastosowanie po raz pierwszy w polskim górnictwie węglowym ciężkich wrębiarek do robót przygotowawczych i ich zespołową organizację pracy.

Lata okupacji spędził w Krakowie, pracując początkowo, jako pracownik techniczny, a później, jako pracownik umysłowy w Fabryce WYROBÓW DRZEWNYCH inż. Chmielewski, produkującej baraki. W lutym 1945 roku powrócił na Śląsk, obejmując stanowisko dyrektora KWK „Polska” w Świętochłowicach. Następnie pracował w kilku jednostkach związanych z górnictwem, między innymi, jako inspektor kopalń i główny inżynier górniczy w Chorzowskim Zjednoczeniu przemysłu Węglowego. Rozpracował wiele projektów dla kopalń, które modernizowały i podnosiły techniczny oraz gospodarczy poziom eksploatacji (9 kopalń).

Pracę w AGH rozpoczął w 1953 roku, jako zastępca profesora i wykładowca w Katedrze Maszyn i Urządzeń Górniczych na Wydziale Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa. W 1954 roku otrzymał stanowisko docenta etatowego. W latach 1961–1962 pełnił funkcję kierownika Katedry Historii Techniki i Nauk Technicznych, a w następnych latach, 1962–1969 kierownika Katedry Maszyn i Urządzeń Górniczych. W 1962 roku został mianowany Kierownikiem Katedry Maszyn Górniczych i jednocześnie kierownikiem Zakładu Maszyn do Urabiania i Ładowania w tejże katedrze. W 1965 roku na podstawie pracy „Określenie oporów urabiania rudy siarki ze złóż tarnobrzeskich, jako podstawy mechanizacji urabiania” – w wieku 62 lat – obronił pracę doktorską. Kilka miesięcy później mianowany został profe-

sorem nadzwyczajnym. W latach 1969–1972 był dyrektorem Instytutu Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Automatyki na Wydziale Maszyn Górniczych i Hutniczych, a od 1970 roku kierownikiem Zakładu Maszyn i Urządzeń Górnictwa Podziemnego. Przyczynił się do powołania Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Katedr Maszyn Górniczych. W 1972 roku mianowany został profesorem zwyczajnym i przeszedł wówczas na emeryturę.

Autor ponad 100 publikacji, w tym 2 patentów oraz wielu podręczników z zakresu maszyn stosowanych w górnictwie. Promotor 8 prac doktorskich oraz 6 prac habilitacyjnych.

Członek Komitetu Górnictwa PAN, Rady Naukowej Głównego Instytutu Górnictwa oraz Instytutu Naftowego, Komitetu Techniczno-Ekonomicznego przy ministrze górnictwa i energetyki, Państwowej Rady Górnictwa. Członek Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Uczestnik wielu międzynarodowych konferencji poświęconych mechanizacji górnictwa.

Otrzymał: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal 10-lecia Polski Ludowej, Odznakę Honorową Ratownik Górniczy, Złotą Odznakę „Za pracę społeczną dla miasta Krakowa”, Złotą Odznakę Zasłużonego dla Rozwoju województwa katowickiego, Złotą Honorową Odznakę Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz liczne nagrody resortowe.

Zmarł 4 marca 1988 roku w Krakowie.

Kwartal IB, rząd zach., miejsce 1.

Źródła do biogramu:

- Bęben A.: Profesor Tadeusz Kubiczek (1902–1988) stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej. *Vivat Akademia* : AGH 2013, nr 10, s. 40–42, [foto]
- Kawecki Z.: Jubileusz 50-lecia pracy w górnictwie prof. dra inż. Tadeusza Kubiczka. *Zeszyty Naukowe AGH* ; nr 316. [Seria] Elektryfikacja i Mechanizacja Górnictwa i Hutnictwa 1971, z. 46., s. 9–12, [foto]
- *Słownik biograficzny techników polskich*. Z. 23. Red. J. Piłatowicz. Warszawa 2012, s. 69–71
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 183, [foto]

Aldona Litwiniszyn-Taraszkiewicz 1943–2014

Urodziła się 23 stycznia 1943 roku w Jaworznie, dzieciństwo zaś spędziła w Oświęcimiu. Ukończyła Liceum im. Stanisława Konarskiego w Oświęcimiu, następnie studiowała na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie ukończyła filologię polską oraz filozofię. Pracowała krótko, jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 26 w Krakowie, potem trafiła do Instytutu Nauk Społecznych AGH. Pracując w Akademii Górniczo-Hutniczej, jako starsza asystentka obroniła na Uniwersytecie Jagiellońskim doktorat z filozofii na podstawie wysoko ocenionej rozprawy na temat doktryny społecznej Bertranda Russella. Rozprawę tę wydała w 1996 roku później w wersji książkowej *Filozofia społeczna Bertranda Russella: ideał a rzeczywistość*. Złożyła i przedstawiła także na UJ swą pracę habilitacyjną. Pracowała naukowo głównie w dziedzinie historii filozofii (była znawczynią filozofii anglosaskiej) i filozofii kultury. Interesowała się problemami magii i przesądów, którym poświęciła monografię *Magia magii i O przesądzie* oraz wiele artykułów naukowych. Wykładała głównie historię

filozofii, filozofię społeczną i etykę. Specjalizowała się w następujących tematach: etyka, filozofia angielska, filozofia kultury, filozofia społeczna, filozofia współczesna, historia filozofii.

Prócz filozofii oraz pracy z dziećmi i młodzieżą miała dwie wielkie pasje: poezję i podróże. Autorka sześciu tomików poezji. Autorka kilku książek oraz wielu artykułów naukowych z dziedziny filozofii i filozofii kultury.

Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Zmarła 11 listopada 2014 roku w Krakowie.

MUR A, rząd II, miejsce 18.

Źródła do biogramu:

- Litwiniszyn A.: Dzikie wino. Biuletyn AGH 2010, nr 34, s. 45, [foto]
- Litwiniszyn A.: Poezja i filozofia : rozmowa – wywiad dr. Józefa Szerłomskiego z dr Aldoną Litwiniszyn. Rozm. J. Szerłomski. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 1997, nr 44/45, s. 59–60
- Medale Komisji Edukacji Narodowej. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2004, nr 135, s. 12
- Siciński M.: Wspomnienie o Aldonie Litwiniszyn. Biuletyn AGH 2016, nr 87, s. 30

Andrzej Adam Łatkowski **1934–2007**

Urodził się 12 stycznia 1934 roku w Stanisławowie. W 1957 roku ukończył Wydział Metalurgiczny zostając magistrem inżynierem. W 1961 roku rozpoczął prace w Katedrze i Zakładzie Metaloznawstwa Metali Nieżelaznych AGH.

W latach 1962–1966 starszy asystent, 1966–1970 adiunkt, a w latach 1970–1977 był docentem. W 1966 roku na Wydziale Metali Nieżelaznych AGH obronił pracę doktorską „Mechanizm odkształcenia plastycznego polikrystalicznych metali heksagonalnych dla warunku $c/a > 1,633$ ”. W 1969 roku obronił pracę habilitacyjną. W 1977 roku został profesorem nadzwyczajnym. W 1991 roku otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. W latach 1972–1975 był prodziekan Wydziału Metali Nieżelaznych, następnie w latach 1984–1991 był zastępcą dyrektora Instytutu Przeróbki Plastycznej i Metaloznawstwa WMN. W 1991 roku Instytut przestał istnieć, został wówczas kierownikiem Katedry Stopów Metali Nieżelaznych od 1991 roku. Główne kierunkami jego prac naukowych dotyczyły zagadnień związanych z plastycznym odkształceniem metali heksagonalnych mono- i polikrystalicznych (cynk, tytan, kadm, i ich stopy) obróbką cieplną stopów metali nieżelaznych (głównie stopów aluminium, miedzi i cynku) oraz krystalizacją (modyfikacja struktury).

Autor 105 publikacji, w tym 3 książek, 3 patentów, kilkudziesięciu ekspertyz. Promotor 9 rozpraw doktorskich. Był wybitnym specjalistą z zakresu metaloznawstwa i obróbki cieplnej metali nieżelaznych. Wieloletni konsultant w krajowym i zagranicznym przemyśle stopów aluminium. Wychowawca kadry naukowej i inżynierskiej, przyjaciel młodzieży. Skoczek narciarski i członek kadry narodowej. Drużynowy mistrz Polski (1953), akademicki mistrz Polski (1955, 1957), akademicki wicemistrz świata (1956).

Był członkiem Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego, Komisji Metalurgiczno-Odlewniczej PAN, Komitetu Metalurgii PAN (Sekcja Fizyki i Metaloznawstwa).

Odnaczony i wyróżniony został, między innymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, nagrodą zespołową i indywidualną Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Nagrodami Rektora AGH.

Zmarł 4 października 2007 roku w Krakowie.

Kwatera XXXII, rząd 2, miejsce 25.

Źródła do biogramu

- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 206
- *Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny*. T. 2 : H - Ł. Red. nauk. J. Kapuścik. Warszawa 1999, s. 702, [foto]
- *Wydział Metali Nieżelaznych Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie : 40 lat działalności*. [Oprac.] J. Nowakowski, L. Kustowski, W. Libura. Kraków 2002, s. 15, 21, 33, 48, [foto]

Andrzej Lesław Malecki **1947–2019**

Urodził się w 25 września 1947 roku w Krakowie. W 1971 roku ukończył studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W tym samym roku rozpoczął pracę, jako asystent w Katedrze Chemii Nieorganicznej Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH. W 1975 roku na podstawie pracy „Wpływ pola elektrycznego na kinetykę rozkładu termicznego szczawianu srebrowego” uzyskał stopień doktora nauk chemicznych, w 1987 roku stopień doktora habilitowanego. Głównym obszarem jego naukowych zainteresowań były podstawy teoretyczne analizy termicznej, metody numeryczne i statystyczne w opracowaniu danych kinetycznych uzyskanych w pomiarach politermicznych, jak również zastosowanie metod sprzężonych w analizie termicznej. W 1993 roku został profesorem nadzwyczajnym, a w 1999 roku otrzymał tytuł profesora. Doktor Uniwersytetu w Bordeaux, Francja w 1985 roku. Od 1989 roku przez dwadzieścia lat pełnił funkcję kierownika Katedry Chemii Nieorganicznej, a w latach 2002–2005 był Prodziekanem Wydziału ds. Badań Naukowych i Współpracy z Przemysłem. Autor ponad 100 publikacji, w tym 6 skryptów oraz 4 patentów. Promotor 6 prac doktorskich. Był jednym z założycieli Polskiego Towarzystwa Kalorymetrii i Analizy Termicznej imienia Wojciecha Świątosławskiego, a w latach 2000–2006 przewodniczący. Jako pierwszy Polak został wybrany w 2006 roku wiceprzewodniczącym, a w 2012 roku przewodniczącym International Confederation for Thermal Analysis and Calorimetry. Był również członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Komisji Nauk Ceramicznych PAN oraz Komitetu Nauki o Materiałach PAN.

W uznaniu zasług uhonorowany został odznaczeniami i nagrodami, między innymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem imienia Wojciecha Świątosławskiego, Członek Honorowy Polskiego Towarzystwa Kalorymetrii i Analizy Termicznej im. Wojciecha Świątosławskiego, laureat kilku statuetek Ceramistrz – Dydaktyk Roku przyznawanych przez studentów Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Rektora AGH.

Zmarł 20 stycznia 2019 roku w Krakowie.
Kwatera LXXVII, rząd 12, miejsce 103.

Źródła do biogramu:

- *Kto jest kim w ceramice: 50-lecie Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki 1949–1999*. [AGH]. Kraków : 1999, s. 135–136, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 218–219

Barbara Maria Małecka **1957–2013**

Urodziła się 14 grudnia 1957 roku w Krakowie. W 1981 roku ukończyła Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH i z tym wydziałem związała się zawodowo. Tam też w 1989 roku uzyskała doktorat. W 2006 roku została doktorem habilitowanym. Od 2009 roku pracowała na stanowisku profesora nadzwyczajnego AGH w Katedrze Chemii Nieorganicznej Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH.

Autorka około 50 publikacji naukowych, 4 patentów, promotorka 2 rozpraw doktorskich. Podejmowała tematykę badawczą z zakresu mechanizmu i kinetyki reakcji w układzie gaz-ciało stałe (utlenianie i redukcja tlenków metali); mechanizmów rozkładu ciał stałych; powłok ochronnych dla tworzyw metalicznych; zastosowania analizy termicznej i spektrometrii masowej do identyfikacji produktów reakcji, otrzymywania materiałów nanometrycznych do zastosowań katalitycznych. Członkini Polskiego Towarzystwa Kalorimetrii i Analizy Termicznej imienia Wojciecha Świątosławskiego (od 1984 roku), którego następnie była wiceprzewodniczącą w latach 2006–2012 i w latach 2012–2013 przewodniczącą. W latach 1998–2001 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Studenckiego Towarzystwa Naukowego, a od 2004 roku jego przewodniczącą. Aktywna członkini ICTAC (International Confederation of Thermal Analysis and Calorimetry) i przewodnicząca jednej z największych Sekcji ICTAC - Thermal Reactivity of Solids.

Zmarła 24 lipca 2013 roku w Krakowie.

Kwatera LXXVII, rząd 12, miejsce 103.

Źródła do biogramu:

- Dziennik Polski 2013, nr 173 (26 VII 2013), s. A11 [nekr.]
- Informacje kadrowe. Biuletyn AGH 2009, nr 15, s. 21
- Obituary : in memoriam Professor Barbara Małecka (1957–2013). [Oprac.] Barbara Pacewska. Journal of Thermal Analysis and Calorimetry 2013, vol. 114, s. 1415–1416, [foto]
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 218

Stanisław Małoszewski **1921–2000**

Urodził się 10 kwietnia 1921 roku w Kalinówce, w Zagłębiu Dąbrowskim. Pracę rozpoczął w bardzo młodym wieku. Najpierw w latach 1937–1938 był tokarzem w Fabryce Zieloniewskiego w Dąbrowie Górniczej, następnie w okresie okupacji był ładowaczem w Kopalni Węgla Kamiennego „Paryż”.

W 1945 roku ukończył szkołę średnią w Dąbrowie Górniczej. W styczniu 1946 roku rozpoczął studia na Wydziale Geologiczno-Mierniczym Akademii Górniczej. Wydział ten ukończył w 1950 roku, jako jeden z pierwszych absolwentów. Był także pierwszym absolwentem tworzącej się wtedy specjalizacji „Geofizyka stosowana”. W 1950 roku rozpoczął pracę starszego asystenta w Zakładzie Geofizyki Stosowanej Wydziału Geologiczno-Mierniczego. Następnie – po reorganizacji AGH – od 1952 roku znalazł się w Zakładzie Geologicznej Geofizyki Ogólnej i Geoanalitik Katedry Geofizyki Stosowanej Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. Pełnił wiele funkcji kierowniczych, między innymi w latach 1961–1968 kierownika Zakładu Grawimetrii i Magnetometrii Poszukiwawczej, 1966–1968 kierownika Oddziału Geofizyki Poszukiwawczej, następnie w latach 1968–1991 kierownika Oddziału Geofizyki na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym, organizatora i dyrektora Międzyresortowego Instytutu Geofizyki AGH. W tym czasie pełnił również funkcję kierownika Zakładu Geofizyki Złożowej w tym instytucie.

W 1959 roku na podstawie pracy „Badania magnetyczne andezytów okolic Szczawnicy” uzyskał doktorat. W 1965 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej „O zmianach wiekowych natężenia ziemskiego pola magnetycznego na ziemiach Polski oraz o ich zależności od współrzędnych geograficznych i budowy geologicznej” został doktorem habilitowanym. Od 1971 roku był profesorem nadzwyczajnym, a w 1976 roku został profesorem zwyczajnym.

Związany był również z przemysłem. W latach 1951–1953 był kierownikiem grupy geofizycznej w Przedsiębiorstwie Poszukiwań Geofizycznych, w latach 1955–1956 pełnił funkcję głównego projektanta w Przedsiębiorstwie Geologiczno-Inżynierskim Energetyki, a w latach 1976–1991 był doradcą w Kopalni Węgla Kamiennego Klimontów-Porąbka. Istotnym kierunkiem jego działalności, w którym przejawiały się jego talent organizatorski

oraz silna osobowość, były starania związane z powołaniem w 1968 roku Instytutu Geofizyki, a następnie w 1974 roku Międzyresortowego Instytutu Geofizyki. Pełniąc ponad 20 lat funkcję jego dyrektora do jego rozbudowy, stworzył kadrze optymalne warunki rozwoju i zapewniając jej możliwości prowadzenia badań w oparciu o nowoczesne zaplecze aparaturowe i komputerowe. Jego zainteresowania naukowe dotyczyły przede wszystkim pola magnetycznego Ziemi i jego wykorzystania w prospekcji.

Autor około 100 rozpraw, monografii i artykułów, a także około 500 opracowań wykonanych dla potrzeb geologii, górnictwa, przemysłu i licznych instytucji badawczych. Brał czynny udział w około 200 sesjach i sympozjach naukowych polskich i międzynarodowych, będąc niejednokrotnie ich organizatorem. Wybitny polski geofizyk z zakresu geofizyki stosowanej, twórca polskiej geofizyki górniczej. Promotor kilkudziesięciu rozpraw doktorskich. Pełnił też wiele istotnych funkcji w wielu organizacjach naukowych, zawodowych i stowarzyszeniowych. Członek i przewodniczący rad naukowych Instytutu Geofizyki PAN, Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Głównego Instytutu Górnictwa, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego oraz innych jednostek naukowo-badawczych w przemyśle geologiczno-górnicznym. Członek Związku Nauczycielstwa Polskiego (1950–1981), NSZZ „Solidarność” (1981–1982), PZPR (1960–1990).

Odnaczone: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 30-lecia Polski Ludowej, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, Odznaką tytułu honorowego „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”, Złotą Odznaką „Zasłużony dla Polskiej Geologii”.

Zmarł 30 października 2000 roku w Krakowie.

Kwaterna O, rząd zach., miejsce po prawej.

Źródła do biogramu:

- Grabowska T., Jankowski J.: Jubileusz profesora Stanisława Małoszewskiego. *Geologia* 1996, t. 22, z. 1, s. 107–109, [foto]
- Grabowska T.: Laureaci Medalu imienia Karola Bohdanowicza : Stanisław Małoszewski. *Polish Journal of Mineral Resources* 2006, vol. 10, wyd. spec., s. 171, 184, [foto]. Materiały z konferencji: 20 lat Towarzystwa Geosynoptyków GEOS : Kraków 1986–2006 : Kraków, 17 listopada 2006 r.
- Grabowska T.: Wspomnienie o Stanisławie Małoszewskim 1921–2000. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 2001, nr 86, s. 19, [foto]
- Jankowski J.: Professor Stanisław Małoszewski 1921–2000 : obituary. *Acta Geophysica Polonica* 2001, Vol. 49 no. 2, s. 271–273
- Kowalczyk J.: Stanisław Małoszewski (1921–2000). *Wiadomości Naftowe i Gazownicze* 2000, nr 12, s. 26–27, [foto]
- Pietsch K.: Jubileusz 75-lecia urodzin profesora Stanisława Małoszewskiego. *Przegląd Górniczy* 1996, T. 52, nr 7–8, s. 42–43, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 220, [foto]

Stanisław Cyprian Mularz **1938–2009**

Urodził się 13 września 1938 roku w Szczepanowie koło Brzeska. W 1961 roku ukończył studia na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH uzyskując tytuł magistra inżyniera geologii ze specjalnością inżynierska geologia kopalniana.

Po ukończeniu studiów rozpoczął odbyć roczny staż asystencki w Katedrze Geologii Kopalnianej Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. W latach 1962–1964 pracował na stanowisku projektanta i dokumentatora w przedsiębiorstwie Budowy Kopalń Surowców Chemicznych „HYDROKOP” w Krakowie. W 1965 roku rozpoczął pracę starszego asystenta w Katedrze Geodezji Górniczej Wydziału Geodezji Górniczej. W 1972 roku na podstawie pracy „O deformacjach podłoża i zboczy na zwałowisku kopalni siarki w Machowie k/Tarnobrzega” uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W badaniach zboczy kopalni odkrywkowych stosował – obok klasycznych pomiarów geodezyjnych – metody fotogrametrii naziemnej i lotniczej. W latach 1976–1977 odbył staż naukowy w Stanach Zjednoczonych, jako stypendysta międzynarodowej agencji stypendialnej (IREX) specjalizując się w zakresie teledetekcji lotniczej i satelitarnej w wiodących amerykańskich ośrodkach badawczych i technologicznych, między innymi: EROS Data Center, Jet Propulsion Laboratory, Center for Astrogeology, Stanford University, Colorado School of Mines. Wielokrotnie był zapraszany w charakterze wykładowcy do ośrodków uniwersyteckich w kraju i za granicą. Przez wiele lat pracował, jako konsultant naukowy w Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym w Szczecinie oraz Zakładach Chemicznych „Police” w Policach. Od 1984 roku pracował w Zakładzie Fotogrametrii Instytutu Geodezji Górniczej i Przemysłowej WGG, który w 2007 roku został przekształcony w Katedrę Geoinformacji, Fotogrametrii i Teledetekcji Środowiska Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska. W 2003 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie geodezji i kartografii. Jako rozprawę habilitacyjną przedstawił temat „Teledetekcyjny monitoring kopalń odkrywkowych”, w formie syntezy spójnych problemowo publikacji. Był profesorem AGH.

Głównymi kierunkami jego zainteresowań naukowych były metodyka interpretacji zdalnych obrazowań, przyrodnicze aplikacje teledetekcji lotniczej i satelitarnej oraz wykorzystanie Systemów Informacji Geograficznej (GIS) w modelowaniu zjawisk i procesów

przyrodniczych. Kierował projektami badawczymi, przez dziesięć lat był konsultantem naukowym ds. teledetekcji w OPGK Szczecin. Był cenionym znawcą monitoringu środowiska geologicznego i przyrodniczego z wykorzystaniem metod fotogrametrii oraz szerokiego spektrum technik teledetekcyjnych. Był prekursorem stosowania obrazów satelitarnych do kompleksowej oceny warunków geologiczno-górnich rejonów kopalni odkrywkowych. Już, jako dojrzały naukowiec z entuzjazmem przyjął narzędzia GIS, jako pomocne w modelowaniu zjawisk i procesów geodynamicznych.

Autor lub współautor około 100 publikacji naukowych, a także około 100 niepublikowanych różnego rodzaju opracowań, opinii, ekspertyz i raportów technicznych głównie z zakresu teledetekcji, fotogrametrii, geologii inżynierskiej oraz zastosowań GIS. Publikował również w języku angielskim i rosyjskim, a znał jeszcze język hiszpański. Uczestniczył w wielu konferencjach, kongresach i sympozjach krajowych i międzynarodowych prezentując swój dorobek głównie z zakresu teledetekcyjnego monitoringu rejonów kopalni odkrywkowych. Promotor 2 doktoratów. Od 2009 roku był na emeryturze. Był aktywnym członkiem Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Kongresu „Energia i Ekosystemy”, Polskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji SGP, Klubu Teledetekcji Środowiska, Komisji Fotointerpretacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Amerykańskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Amerykańskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji (ASPRS).

Wśród wielu odznaczeń i nagród należy wymienić: Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Honorową Odznakę Stowarzyszenia Geodetów Polskich, Nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Nagrody Rektora AGH

Zmarł 6 kwietnia 2009 roku.

Kwatera XXXIV, rząd 9, miejsce 4.

Źródła do biogramu:

- *Kronika i spis absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica 1919–1979*. T. 1. Pion górniczy. Kraków 1979, s. 200
- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001*. [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 107–108, [foto]
- Pyka K.: Wspomnienie o Stanisławie Mularzu (1938–2009). *Teledetekcja Środowiska* 2011, nr 45, s. 3–8, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 241, [foto]

Roman Ney **1931–2020**

Urodził się 18 lutego 1931 roku w Pińsku (obecnie Białoruś). Okres wojenny spędził w Dąbrowie Tarnowskiej. W 1950 roku ukończył I Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. W latach 1950–1955 studiował na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej. Już podczas studiów – w 1952 roku – rozpoczął pracę, jako zastępca asystenta w Katedrze Geologii tegoż wydziału. W 1955 roku podjął pracę w Katedrze Złóż Ropy Naftowej i Gazu Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. W 1956 roku opracował założenia do prac geologiczno-poszukiwawczych za ropą naftową i gazem ziemnym oraz skomplikowaną budowę strefy nasunięcia karpackiego, wgłębných elementów fliszu karpackiego i wschodniej części zapadliska. Wydzielił i zdefiniował na zachód od Przemyśla występowanie jednostki stebnickiej. W 1962 roku na podstawie pracy „Piętra strukturalne w północnym obramowaniu wschodniego Przedgórza”, uzyskał stopień naukowy doktora. W drugiej połowie lat sześćdziesiątych opracował kompleksowo ujętą tektogenezę zapadliska przedkarpackiego od Przemyśla do rejonu Cieszyna. Terenowe badania porównawcze prowadził w Prace badawcze nad tym tematem autor prowadził w Słowacji, Rumunii oraz w Zachodniej Ukrainie. W 1968 roku na podstawie pracy „Rola «rygla krakowskiego» w geologii zapadliska przedkarpackiego i rozmieszczeniu złóż ropy i gazu” uzyskał habilitację. W latach 1969–1972 był prorektorem AGH. Od 1976 roku rozwinął badania nad optymalizacją wykorzystania złóż węgla. Wyniki tych badań pozwoliły na usystematyzowanie gospodarki zasobami w górnictwie naftowym. Opracował cały szereg ekspertyz i opinii, które miał wpływ na kształt restrukturyzacji sektora paliwowo-energetycznego w Polsce. W 1972 roku został profesorem nadzwyczajnym, a w 1976 roku otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. Dwukrotnie był rektorem AGH, za pierwszym razem w latach 1972–1974, do końca roku kalendarzowego i była to kadencja niepełna, gdyż w 1974 roku został podsekretarzem stanu w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a po raz drugi w latach 1979–1981. W latach 1980–1992 był dyrektorem Instytutu Surowców Energetycznych Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. Opracował podstawy teoretyczne i stworzył szkołę naukową z zakresu optymalizacji gospodarki surowcami mineralnymi. Był inicjatorem powołania kwartalnika „Gospodarka Surowcami Mineralnymi i Energią”. Pełnił kluczową rolę w ukierunkowy-

waniu procesu badawczego i dydaktycznego. W latach późniejszych inspirował w Instytucie rozwój nowych kierunków badawczych, w tym kompleksowych metod interpretacji struktur wgłębnych. Inicjował badania integrujące metody geologiczne i geofizyczne, co pozwalało na znacznie wierniejszą rekonstrukcję historii geologicznej basenów sedymentacyjno-strukturalnych i w efekcie miało wpływ na efektywność poszukiwań surowcowych. Wyrazem nowego kierunku działalności są publikacje, które wносиły nowe spojrzenia na budowę geologiczną Polski.

Pod koniec lat osiemdziesiątych i na początku lat dziewięćdziesiątych stworzył warunki organizacyjne i finansowe, dzięki którym instytut przeobraził się w nowoczesną placówkę badawczą i dydaktyczną z jednym z najnowocześniejszych na świecie laboratoriów geochemii naftowej i ośrodkiem obliczeniowym i interpretacyjnym w zakresie geologii i geofizyki naftowej. Od 1995 roku związany był z Wydziałem Paliw i Energii. Odegrał znaczącą rolę przy formułowaniu koncepcji i jego organizacji. Opracował wiele programów dotyczących ochrony środowiska w energetyce, energii odnawialnej, energii przyszłości oraz polityki energetycznej. Zorganizował Katedrę Polityki Energetycznej i w latach 1995–2001 był jej kierownikiem. W grudniu 2001 roku przeszedł na emeryturę.

Był uznanym naukowcem, ale zarazem wspaniałym organizatorem i człowiekiem z wizją oraz prowadził aktywną działalność stowarzyszeniową, zawodową i społeczną. Był niezwykle mocno zaangażowany politycznie, przede wszystkim działając w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR) pełniąc wiele funkcji i stanowisk zarówno w AGH jak i strukturach wyższych. W latach 1974–1978 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie

Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w okresie XII 1980 – VII 1981 był zastępcą członka Biura Politycznego Komitetu Centralnego PZPR i sekretarzem KC PZPR odpowiedzialnym za oświatę. Uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu w podzespołe do spraw nauki, oświaty i postępu technicznego. W latach 1989–1991 był posłem X kadencji na Sejm kontraktowy.

W 1976 roku wybrany został członkiem korespondentem, a w 1986 roku członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. W PAN był sekretarzem Wydziału Nauk o Ziemi i Nauk, sekretarzem naukowym i wiceprezesem. W 1966 objął kierownictwo w Instytucie Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią. Był członkiem krajowym czynnym Polskiej Akademii Umiejętności, przewodniczącym Państwowej Rady Energetycznej, a także członkiem Polskiego Towarzystwa Geologicznego oraz redaktorem naczelnym czasopism geologicznych. Był też członkiem: Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych, Komitetu Badań Naukowych i przewodniczącym Zespołu Górnictwa, Geodezji i Transportu, Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Rady Nadzorczej Geotermii Podhalańskiej SA, Komisji Ochrony Kopalni Soli i Miasta Wieliczka Społecznej Rady Planowania przy CUP oraz przewodniczącym Komisji Nauki i Postępu Technicznego, Rady Naukowej Tatrzańskiego Parku Narodowego, Komisji Nauki i Postępu Technicznego. W latach 2004–2010, przez dwie kadencje, był rektorem nieistniejącej już, Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętką w Katowicach. Był inicjatorem powstania i w latach 1986–2004 pierwszym dyrektorem Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN.

W uznaniu osiągnięć i dokonań odznaczony, między innymi: Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, Odznaką tytułu honorowego „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”, Medalem Polskiej Akademii Nauk im. Mikołaja Kopernika PAN, francuskim Orderem Palm Akademickich, pięciokrotnie nagrodą Ministra Edukacji Narodowej, medalem „Za zasługi przy odnowie zabytków Krakowa”. W 2005 roku otrzymał doktorat honoris causa AGH.

Jego bratem był prof. Bogdan Jerzy Ney, związany Wydziałem Geodezji Górniczej AGH, który w 2006 roku otrzymał doktorat honoris causa AGH. Zmarły 23 marca 2020 roku.

Autor ponad 250 prac naukowych, w tym około 100 prac oryginalnych, wśród których 47 jest w języku angielskim, współautor 4 patentów. Był redaktorem kilkutomowej monografii *Surowce mineralne Polski*. Na konferencjach międzynarodowych w Europie, Ameryce i Azji zaprezentował około 50 referatów. Promotor 27 doktoratów, opiekun 11 prac habilitacyjnych oraz 225 magisterskich.

Zmarł 25 sierpnia 2020 roku w Krakowie.

Kwatera GB, rząd pld.-wsch. narożnik.

Źródła do biogramu:

- Doktorat honoris causa AGH dla Profesora Romana Neya. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2006, nr 156/157, s. 6–7, [foto]

- Jubileusz 50-lecia pracy Prof. Romana Neya. Przegląd Górniczy 2001, nr 7–8, s. 1–2
- Nie żyje prof. Roman Ney, były Rektor AGH [online] [przełączany 1.09.2020]. Dostępny w: <https://www.agh.edu.pl/info/article/nie-zyje-prof-roman-ney-byly-rektor-agh/>
- Uroczystość nadania godności doktora honoris causa AGH Profesorowi Romanowi Neyowi : 8 czerwca 2005 r. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2005, nr 142–143, s. [32], [foto]
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 246, [foto]
- Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny. T. 3 : M–R. Red. nauk. J. Kapuścik. Warszawa 2000, s. 283

Henryk Wincenty Eugeniusz Orkisz 1903–1995

Urodził się 22 stycznia 1903 roku w Majdanie Sieniawskim, w powiecie jaro-sławskim. W 1921 roku ukończył X Państwowe Gimnazjum imienia H. Sienkiewicza we Lwowie i uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął studia matematyczno-przyrodnicze na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W latach 1921–1925 studiował na Wydziale Filozoficznym, a następnie w latach 1925–1927 na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym. W 1927 roku na podstawie pracy „O drobnych zmianach ciśnienia barometrycznego” uzyskał stopień doktora filozofii. Od 1924 roku, jako student, był zatrudniony na stanowisku demonstratora w Katedrze Geofizyki i Meteorologii. W 1927 roku został młodszym asystentem w tejże katedrze i na stanowisku tym pracował do 1933 roku. Następnie został starszym asystentem. W 1938 roku uzyskał habilitację z dziedziny geomagnetyzmu i tytuł docenta. W okresie dwudziestolecia międzywojennego była to jedyna habilitacja z zakresu nauk geofizycznych w Polsce. W latach 1928–1933 brał udział w badaniach pola geomagnetycznego na obszarze południowo-wschodniej Polski w zakresie poszukiwań złóż węglowodorów oraz w budowie i organizowaniu stacji magnetycznych w Daszawie i Janowie. Współpraca z przemysłem naftowym zaowocowała powierzeniem mu zadań dotyczących organizacji służby geofizycznej w dziedzinie magnetometrii. Badania terenowe umożliwiły opracowanie szczegółowych zdjęć magnetycznych obszaru Podkarpacia i zostały uznane, jako pierwsze zdjęcia magnetyczne wykonane w Polsce i zostały opublikowane w wydawnictwach katedry. Na początku lat trzydziestych kilkakrotnie wyjeżdżał do Paryża w celu powiązania sieci pomiarów magnetycznych Polski z międzynarodową siecią magnetyczną.

Po wybuchu II wojny światowej, od września 1939 roku do czerwca 1941 roku, kontynuował zajęcia dydaktyczne z geofizyki na nowo utworzonym Lwowskim Uniwersytecie Państwowym. Po zajęciu Lwowa przez Niemców pracował, jako robotnik przy budowie torów kolejowych, następnie od września 1941 roku do grudnia 1943 roku, jako administrator Stacji Traktorów i Maszyn. Po ponownym przejęciu Lwowa przez wojska radzieckie powrócił do wykładów na Uniwersytecie Lwowskim i jednocześnie pracował na stanowisku starszego geofizyka w Treście Geofizycznym we Lwowie.

W kwietniu 1945 roku opuścił Lwów i przeniósł się do Krakowa. Od czerwca do lipca 1947 roku pracował, jako inspektor i kierownik Wydziału Technicznego w Państwowym Przedsiębiorstwie Traktorów i Maszyn Rolniczych. W lipcu 1947 roku powrócił do pracy naukowej w Pracowni Geofizycznej Państwowego Instytutu Geologicznego, filii krakowskiej. Z ramienia PiG podjął badania magnetyczno-prospekcyjne na Dolnym Śląsku, przyczyniając się do rozpoznania geofizycznego nowych obszarów złóż mineralnych. Pracował tam do 1955 roku. W drugiej połowie maja 1947 roku Ministerstwo Oświaty poinformowało dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, że jego habilitacja została „przeniesiona” z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, na UJ. Jako jedynemu wówczas w Polsce docentowi z tej dziedziny powierzono wykłady w UJ, a od listopada 1953 roku także w AGH. Był to wstęp do stałego zatrudnienia w akademii, a tym samym początek stabilizacji jego pracy naukowej i pedagogicznej. Początkowo został zatrudniony, jako pełniący obowiązki samodzielnego pracownika nauki, a następnie, jako zastępcę profesora. 1 lipca 1955 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. W AGH pełnił wiele funkcji organizacyjnych na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym. Od października 1954 roku był kierownikiem Zakładu Poszukiwawczych Metod Elektrycznych, następnie od października 1961 roku był kierownikiem Katedry Geofizyki Geologicznej. W okresie październik 1969 – wrzesień 1974, był kierownikiem Zakładu Geofizyki Wiertniczej. Był też kierownikiem Geofizyki Wiertniczej i Radiometrii Stosowanej oraz Studium Doktoranckiego z zakresu geofizyki poszukiwawczej. Był również utalentowanym dydaktykiem. Mimo specjalizacji w dziedzinie magnetologii i magnetometrii, w AGH prowadził także wykłady i seminaria z innych działów geofizyki stosowanej, jak i ogólnej. Świadczyło to o jego doskonałym przygotowaniu naukowym. Prowadził również wykłady zlecone z zakresu nauk geofizycznych w innych uczelniach.

Wykształcił liczne grono magistrów-inżynierów geofizyki, wypromował 15 doktorów. Był recenzentem rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, a także opiniodawcą dorobku naukowego osób ubiegających się o tytuł naukowy profesora. Sam profesorem zwyczajnym został w lipcu 1973 roku i we wrześniu przeszedł na emeryturę. Był autorem lub współautorem kilkudziesięciu publikacji naukowych oraz wielu opracowań, które nie zostały opublikowane. Był członkiem: Rady Naukowej Instytutu Geofizyki PAN, Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Przedsiębiorstwa Poszukiwań Geofizycznych, przewodniczącym Sekcji Geofizyki Rady Naukowej Instytutu Naftowego i Gazowego. Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi.

Zmarł 18 października 1995 roku w Krakowie.

Kwaterna XXIII PŁD, rząd 1, miejsce 10.

Źródła do biogramu:

- Konferencje, spotkania, posiedzenia : [Prof. Henryk Orkisz – jubileusz 80-lecia urodzin]. Biuletyn Rektora AGH 1984, styczeń-luty, s. 4–5
- Kowalczuk J.: 100-lecie geofizyki polskiej 1895-1995 : kalendarium. Kraków 1999, s. 110–112
- Kowalczuk J.: Henryk Orkisz (1903–1995). Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 1996, nr 29, s. 19, [foto]
- Kowalczuk J., Maj S.: Henryk Orkisz (1903–1995). Przegląd Geofizyczny 1997, R. 42, z. 1, s. 73–77, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 260, [foto]

Jerzy Antoni Ostoja-Sędzimir 1924–2018

Urodził się 26 października 1924 roku w Kartuzach. Od 1940 roku związany z Krakowem. W 1943 roku ukończył Szkołę Chemii Technicznej. Następnie pracował w Stacji Badania Gleby, której laboratorium było wykorzystywane do prowadzenia zajęć w ramach Tajnego Uniwersytetu.

W 1945 roku rozpoczął studia na Wydziale Hutniczym Akademii Górniczej, które ukończył z wyróżnieniem w 1950 roku uzyskując dyplom magistra inżyniera hutnika. Od 1946 roku – od drugiego roku studiów – pracował, jako młodszy asystent wolontariusz w Zakładzie Chemii Fizycznej i Elektrochemii Wydziału Hutniczego AG. W 1948 roku podjął studia chemiczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego i w 1952 roku uzyskał dyplom magistra filozofii.

W 1950 roku rozpoczął stałą pracę w Akademii Górniczej. Początkowo był starszym asystentem w Zakładzie Chemii Fizycznej i Elektrochemii Wydziału Hutniczego. Po zmianach strukturalnych, od 1952 roku był adiunktem w Zakładzie Chemii Fizycznej Katedry Chemii Fizycznej i Elektrochemii Wydziału Metalurgicznego. W latach 1954–1957 był kierownikiem tej katedry, a następnie w latach 1957–1995 był kierownikiem Zakładu Chemii Fizycznej. W latach 1956–1960 i 1964–1968 był prodziekanem Wydziału Metalurgicznego. W 1957 roku uzyskał stopień naukowy kandydata, (odpowiednik dzisiejszego doktora).

W roku akademickim 1959/1960 w ramach stypendium British Council odbył staż naukowy na Wydziale Hutniczym University of Cambridge w Anglii. Prowadzone tam badania stanowiły podstawę rozprawy habilitacyjnej. W 1961 roku uzyskał stopień naukowy. W 1969 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1978 roku profesora zwyczajnego nauk chemicznych. W latach 1962–1995 był kierownikiem Katedry Chemii Fizycznej i Elektrochemii Wydziału Metali Nieżelaznych, a w latach 1981–1984 dziekanem tego wydziału. W latach 1969–1975 był kierownikiem Studiów Doktoranckich WMN. Jego praca naukowa obejmowała wiele tematów badawczych w obszarze kinetyki chemicznej, elektrochemii, korozji metali i hydrometalurgii. W 1995 roku przeszedł na emeryturę.

Był również aktywny w działalności stowarzyszeniowej. Był członkiem, między innymi: Komitetu Metalurgii PAN, Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Rady Naukowej

Instytutu Metalurgii Metali Nieżelaznych w Gliwicach, Rady Naukowej Instytutu Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN, Komitetu Redakcyjnego „Hydrometallurgy”, Rady Programowej czasopisma „Rudy i Metale Nieżelazne”. W latach 1981–1992 był członkiem NSZZ „Solidarność”.

Autor i współautor ponad 120 prac opublikowanych w renomowanych czasopismach z dziedziny elektrochemii, hydrometalurgii i korozji oraz autor patentów. Promotor kilku prac doktorskich. W uznaniu zasług otrzymał, między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal Staszica, honorowy medal Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów imienia Tadeusza Sendzimira, Złota Odznakę „Za pracę społeczną dla Miasta Krakowa”, wiele nagród Ministra Edukacji Narodowej oraz Rektora AGH.

Zmarł 8 marca 2018 roku.

Kwaterna V, rząd pld., miejsce po prawej.

Źródła do biogramu:

- Gumowska W.: Prof. dr hab. inż. Jerzy Ostoję Sędzimir (1924–2018). *Rudy i Metale* 2018, nr 7, s. 3–4, [foto]
- Sędzimir J.: Pięćdziesiąt lat w szkole wyższej. W miarę poważnie o poważnych sprawach. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 1995, nr 21, s. 12–13
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 262
- *Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny*. T. 3 : M–R. Red. nauk. J. Kapuściak. Warszawa 2000, s. 386–387, [foto]

Maria Marcela Wirska-Parachoniak 1928–2009

Urodziła się 8 listopada 1928 roku w Krakowie. W 1953 roku ukończyła studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1966 roku na Wydziale Ceramicznym AGH na podstawie pracy „Warsztatowa ceramika wykopaliskowa z okresu wpływów rzymskich w dorzeczu Górnej Wisły, w świetle współczesnych badań technologicznych” uzyskała doktorat. W 1980 roku uzyskała habilitację, a w 1991 roku otrzymała tytuł profesora.

Była wieloletnim pracownikiem Akademii Górniczo-Hutniczej. W latach 1969–1999 kierowała Ośrodkiem Historii Techniki z Muzeum i rozwinęła szeroką działalność w zakresie ochrony zabytków techniki, prowadząc wieloletnią współpracę ze Służbami Konserwatorskimi Warszawy i Krakowa. Była wychowawcą i nauczycielem akademickim wielu pokoleń studentów. W AGH prowadziła dydaktykę z zakresu historii kultury materialnej, historii ceramiki i szkła artystycznego. Temu tematowi poświęciła swe badania naukowe w Faenzie we Włoszech w roku akademickim 1968/1969). Ze szczególną troską i pasją działała na rzecz rozwoju Muzeum Historii AGH i Techniki. Za czasów swojej kadencji znacznie poszerzyła i od nowa wyeksponowała już istniejące zbiory. Od 1969 roku – rocznica 50-lecia AGH – rektor powierzył jej opiekę nad zbiorami muzeum, udostępniając dla tej placówki, całą kondygnację V pietra pawilonu C-2. 23 maja 1969 roku odbyła się jubileuszowa uroczystość otwarcia muzeum w nowym miejscu, w którym jest do chwili obecnej. Ekipa TV-Kraków nakręciła tam film „50 lat AGH”. Do opracowania około 100 plansz zatrudniła znanych krakowskich plastyków, między innymi: Zbysłuta Grzywacza, Barbarę Skąpską, Stanisława Kluczykowskiego. Wzbogaciła zbiory muzeum o liczne XIX-wieczne eksponaty pochodzące z jej domu i domów zaprzyjaźnionych rodzin krakowskich, między innymi: kolekcja zegarków, dawna ceramika, przedmioty codziennego użytku. Nawet za własne pieniądze uzupełniała brakujące eksponaty w nowych, od nowa tworzonych działach muzeum. Zapoczątkowała również szeroką współpracę Muzeum AGH z innymi placówkami muzealnymi w całej Polsce. Pod jej kierunkiem opracowana została dokumentacja inwentaryzacyjna i fotograficzna licznych zabytków techniki z całej Polski między innymi z rejonu katowickiego (1976–1984), opolskiego (1979–1982), rzeszowskiego (1985–1988), tarnowskiego (1988–1989), krakowskiego (1985–1997). Opracowania te stanowią do dziś

jedyne źródło wiedzy na temat nieistniejących już zabytków techniki, jak również podstawę do konserwacji istniejących jeszcze obiektów.

Była autorką 45 publikacji, w tym 4 książek. Była członkiem Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Polskiej Akademii Nauk.

Od 1967 roku była żoną prof. Włodzimierza Parachoniaka, pracownika AGH.

Zmarła 11 marca 2009 roku w Krakowie.

Kwatera P, rząd 1, miejsce 21, 22.

Źródła do biogramu:

- Dziennik Polski 2009 nr 67 (20?III 2009). s. A11 [nekr.]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 395
- Korzec M.: Profesor Maria Wirska-Parachoniak (wspomnienie). Biuletyn AGH 2009, nr 16, s. 14, [foto]

Włodzimierz Jan Parachoniak 1920–1997

Urodził się 19 października 1920 roku we Lwowie. Tam też uczęszczał do XI Gimnazjum imienia J. i J. Śniadeckich, gdzie w 1937 roku zdał maturę.

Następnie rozpoczął studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym (specjalność: geologia). Po ukończeniu studiów, już w okupowanym przez wojska niemieckie Lwowie, pracował w Dyrekcji Kolei, a od lipca 1942 roku w firmie „Karpathen öl” w Borysławiu. W 1945 roku przyjechał do Krakowa i podjął pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim w Katedrze Geologii, początkowo, jako asystent. Następnie, w 1946 roku, jako starszy asystent rozpoczął pracę w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Tutaj uzyskał też tytuł magistra filozofii w zakresie geologii i paleontologii.

Od lipca 1946 roku był związany z Akademią Górniczą, gdzie podjął pracę na Wydziale Geologiczno-Mierniczym, początkowo w Katedrze Geologii Ogólnej. Następnie od lipca 1947 roku w Katedrze Petrografii, u prof. Juliana Tokarskiego, pod którego promotorstwem wykonał pracę doktorską „Formacja tufitowa okolic Bochni”. Ukończył ją w 1950 roku, uzyskując tytuł doktora nauk matematyczno-przyrodniczych UJ. W latach 1955–1962, równoległe z pracą w AGH, pełnił funkcję Kierownika Pracowni Petrografii w Głównym Laboratorium Przemysłu Naftowego w Krakowie. W 1962 roku na podstawie rozprawy „Miocenne utwory piroklastyczne Przedgórze Karpat Polskich” uzyskał habilitację i w 1963 roku został mianowany docentem etatowym w Katedrze Mineralogii i Petrografii Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. Od 1969 roku pracował w Zakładzie Petrografii – Instytut Mineralogii i Złóż Surowców Mineralnych Tegoż Wydziału. W 1972 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1978 roku tytuł profesora zwyczajnego. W latach 1964–1969 był kierownikiem Zawodowego Studium Zaocznego tego Wydziału.

W jego działalności naukowej przewijało się kilka nurtów. W latach 1949–1962 zajmował się głównie petrografią utworów piroklastycznych, między innymi w z okolic Bochni, Tarnowa, Pińczowa i z Niecki Miechowskiej, w latach 1962–1970 prowadził badania nad wulkanitami permskimi z depresji północnosudeckiej, fyllitami z podłoża miocenu Przedgórze Karpat, produktami degradacji mik w skałach montmorillonitowych karbonu GZW. Kolejnym kierunkiem jego działalności były metody badań minerałów i skał

w świetle przechodzącym, czym zajmował się w latach 1970–1980, był w tym zakresie niezrównanym mistrzem.

Opublikował ponad 100 prac, był współautorem kilku podręczników i skryptów akademickich. Wypromował 5 doktorów, był recenzentem kilkunastu prac doktorskich, kilkunastu prac habilitacyjnych. W licznych przypadkach recenzował również działalność naukowo-dydaktyczną kandydatów ubiegających się o tytuł profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego. Aktywnie uczestniczył w pracach różnych organizacji naukowych i wydawniczych. Był wiceprzewodniczącym Komisji Nauk Mineralogicznych Krakowskiego Oddziału PAN, członkiem redakcji „Mineralogia Polnica”, redakcji „Zeszyty Naukowe AGH” serii „Geologia”, Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego, Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Polskiego Towarzystwa Gemmologicznego. Współpracował z przemysłem i licznymi placówkami naukowo-badawczymi w kraju. Za działalność naukowo-badawczą był wielokrotnie nagradzany i odznaczany.

Otrzymał: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, wiele nagród Rektora AGH, Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki, odznaki honorowe: „Zasłużony dla geologii Polski”, „Zasłużony dla województwa katowickiego”, „Zasłużony Nauczyciel”.

Od 1967 roku był mężem prof. Marii Wirskiej-Parachoniak, pracownika AGH.

Zmarł 29 stycznia 1997 roku.

Kwatera P, rząd 1, miejsce 21, 22.

Źródła do biogramu:

- Heflik W.: Dziewięćdziesiąta rocznica urodzin profesora Włodzimierza Parachoniaka (1920–1997) – wspomnienie. Biuletyn AGH 2011, nr 44/45, s. 34–36, [foto]
- Heflik W.: Włodzimierz Jan Parachoniak (1920–1997). Przegląd Geologiczny 1997, T. 45, nr 7, s. 662–663, [foto]
- *Szkoły. Nauczyciele. Uczniowie : przyczynek do historii szkolnictwa, oświaty i wychowania na obszarze Kresów Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej.* W oprac. J. Kowalczuka. Kraków 2017, s. 249, 284–288, [foto] (Monografia Wydawnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie)
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej.* [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 267 [błędnie podano drugie imię: Jakub]

Aleksander Płatek 1924–1996

Urodził się 26 lutego 1924 roku w Wyso-cicach, w powiecie miechowskim. W latach 1942–1945 był uczniem Państwowej Szkoły Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej w Krakowie, którą ukończył uzyskując dyplom. W 1946 roku uzyskał maturę w III Liceum im. Króla Jana III Sobieskiego w Krakowie. W 1950 roku ukończył studia w AGH uzyskując tytuł inżyniera geodety i magistra nauk technicznych. W trakcie studiów rozpoczął pracę w KOPM i pracował tam do 1954 roku.

W 1954 roku rozpoczął pracę w Katedrze Geodezji Przemysłowej Wydziału Geodezji Górniczej AGH. W 1964 roku na podstawie pracy „Zagadnienie dokładności wyznaczania bezwzględnych przemieszczeń punktów w powierzchniowych sieci trygonometrycznych położonych na obszarach górniczych” uzyskał doktorat. W 1972 roku obronił rozprawę habilitacyjną „Geodezyjne pomiary przemieszczeń fundamentów maszyn”. W 1982 roku został profesorem nadzwyczajnym, a w 1989 roku profesorem zwyczajnym. Był kierownikiem Katedry Geodezji Przemysłowej i Badań Odształceń.

Autor około 100 publikacji, z czego prawie 30 opublikowanych za granicą i 3 patentów. Wygłosił 18 referatów na międzynarodowych kongresach i sympozjach. Promotor 8 doktoratów. Recenzent rozpraw doktorskich, habilitacyjnych oraz związanych z nadaniem tytułu profesora. Opiekun około 120 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich.

Członek wielu instytucji naukowych, między innymi: Stowarzyszenia Geodetów Polskich i Polskiej Akademii Nauk (Komitet Geodezji). Przewodniczący Grupy Studiów C Komisji 6 Międzynarodowej Federacji Geodetów (FIG).

W uznaniu zasług otrzymał, między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Brązowy Medal „Za zasługi dla obronności kraju”, Złota Odznaka „Za zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii”, Złota Odznaka Honorowa SGP, Srebrna Odznaka Honorowa NOT, 4 nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Nagrodę Prezesa PAN i Prezesa GUGiK, 18 Nagród Rektora AGH oraz Honorowe Członkostwo Komitetu Geodezji PAN.

**Zmarł 4 grudnia 1996 roku w Krakowie.
PAS 92, miejsce 1c.**

Źródła do biogramu:

- Aleksander Płatek [online] [przeglądany 24.10.2019]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_P%C5%82atek
- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001*. [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 22, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 281

Stanisław Jerzy Pytko 1929–2018

Urodził się 19 października 1929 roku w Pacanowie. W 1948 roku rozpoczął studia na Wydziale Elektromechanicznym Akademii Górniczej. W 1952 roku ukończył studia pierwszego stopnia, a w 1954 roku drugiego stopnia. Całą swoją karierę zawodową związał z AGH, gdzie rozpoczął pracę jeszcze podczas studiów, w 1950 roku, jako zastępca asystenta na Wydziale Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa. W 1964 roku na podstawie pracy „Wpływ sił stycznych na wykruszanie zmęczeniowe (pitting) walcowych powierzchni elementów tocznych” uzyskał doktorat. W 1967 roku przedstawił rozprawę „Badania mechanizmu niszczenia powierzchni tocznych elementów maszynowych” został doktorem habilitowanym.

W latach 1950–2000 pełnił wszystkie stanowiska zawodowe od asystenta do profesora. Po 1970 roku przez 20 lat był zastępcą dyrektora Instytutu Podstaw Budowy Maszyn Wydziału Maszyn Górniczych i Hutniczych. W 1978 roku został profesorem nadzwyczajnym, w 1988 roku profesorem zwyczajnym. Jego naukowe zainteresowania koncentrowały się wokół problemów tribologii oraz podstaw konstrukcji maszyn. W latach 80-tych zrealizował wiele prac na rzecz przemysłu. Zostały one wdrożone w polskich hutach i przemyśle elektromagnetycznym. Był znanym i poważanym w krajowych i międzynarodowych gremiach mechaników i specjalistów z zakresu problemów tarcia i zużycia w parach stykowych, zmęczenia powierzchniowego i zacierania kół zębatych, łożysk tocznych i mechanizmów krzywkowych, doboru właściwości tribologicznych materiałów i środków smarowych dla rozmaitych systemów mechanicznych pracujących w ciężkich warunkach, aż po tribologię procesów obróbki skrawaniem i obróbki plastycznej oraz biotribologię.

Przed przejściem na emeryturę związany był z Wydziałem Inżynierii Mechanicznej i Robotyki. Efektem jego działalności naukowej jest ponad 400 opublikowanych prac naukowych i technicznych, 5 monografii, a także ponad 150 referatów wygłoszonych na konferencjach w kraju i za granicą. Ponad to zgłosił 8 patentów oraz szereg projektów wynalazczych i wdrożeń. Był promotorem 11 prac doktorskich i recenzentem ponad 60 rozpraw doktorskich, habilitacyjnych i opiniował ponad 20 wniosków na tytuły naukowe profesora.

Ponadto w latach 1954–1959 pracował w Centralnym Biurze Konstrukcji Maszyn i Urządzeń Odlewniczych. Od 1990 roku współpracował z Instytutem Technologii Eksplo-

atacji w Radomiu. Był członkiem Komitetu Budowy Maszyn PAN, prezesem Polskiego Towarzystwa Tribologicznego, wiceprzewodniczącym Międzynarodowej Rady Tribologii oraz innych polskich i zagranicznych akademii i instytutów. Zaangażowany w wydawanie polskich czasopism tribologicznych, od 1995 roku redaktor naczelny kwartalnika „Zagadnienia Eksploatacji Maszyn”. Był członkiem rad redakcyjnych czasopism zagranicznych i członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia, między innymi: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal 40-lecia Polski Ludowej, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal „Za zasługi dla obronności kraju”, Nagroda Ministra Edukacji Narodowej – trzykrotnie, Złoty Medal w Tribologii przyznany przez International Tribology Council. Honorowy profesor w Khakaskiej Autonomicznej Republice (Abakan – Rosja), doctor honoris causa Rybińskiej Państwowej Lotniczo-Technicznej Akademii (Rosja) oraz profesor honorowy AGH w 2009 roku za „Wybitne osiągnięcia naukowe o charakterze interdyscyplinarnym z zakresu tarcia i zużycia, zmęczenia powierzchniowego, badania właściwości tribologicznych materiałów i środków smarnych, biotribologii oraz wkład w rozwój różnorodnych form kształcenia w Akademii Górniczo-Hutniczej, a także rozwój współpracy z przemysłem i ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w kraju i za granicą”.

Zmarł 20 marca 2018 roku w Krakowie.

PAS 33 B, rząd pld., miejsce 37.

Źródła do biogramu:

- Batko W.: Profesor Stanisław Pytko profesorem honorowym AGH. Biuletyn AGH 2010, nr 27, s. 8–11, [foto]
- Krokoszyńska M.: Jubileusz 80-lecia profesora Stanisława Pytko. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2009, nr 23, s. 34, [foto]
- Osiągnięcia Profesora Stanisława Pytko w obszarze tribologii. Zagadnienia Eksploatacji Maszyn 2000, vol. 35, z. 3, s. 9–12
- Profesor Stanisław Pytko profesorem honorowym Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Kraków 2009, 60, [1] s., [foto] [Książka pamiątkowa z uroczystości nadania tytułu profesora honorowego AGH]
- *Who is who? elitarnego Wydziału Elektrycznego AGH*. Red. i układ albumu J. Czajkowski, Z. K. Witek. Kraków 2002, s. 38-39, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 293, [foto]
- *Współcześni uczeni polscy: słownik biograficzny*. T. 3 : M–R. Red. nauk. J. Kapuścik. Warszawa 2000, s. 613–614
- Wydarzenia w AGH : jubileusz 80-lecia profesora Stanisława Pytko. Vivat Akademia : AGH 2009, nr 3, s. 38–39, [foto]

Jacek Maria Rajchel **1944–2020**

Urodził się 30 stycznia 1944 roku w Chełmie Lubelskim. Wkrótce rodzina przeprowadziła się do Krakowa, gdzie ukończył I Liceum Ogólnokształcące imienia B. Nowodworskiego. W latach 1962–1968 studiował na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym. W okresie studiów, podczas praktyki z kartografii geologicznej, odbytej w obrębie jednostki magurskiej w Beskidzie Sądeckim poważnie zainteresował

się budową geologiczną Karpat. Następnie rozpoczął działać w Kole Naukowym Geologów skupiając się na karpackich egzotykach. W marcu 1968 roku ukończył studia, jako specjalista od surowców skalnych. Następnie w kwietniu rozpoczął pracę w Katedrze Geologii Instytutu Geofizyki Stosowanej Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego. W 1976 roku na podstawie pracy „Budowa geologiczna doliny Sanu w rejonie Dynowa-Dubiecka” uzyskał doktorat, otrzymał za nią Nagrodę Rektora AGH.

Zajmował się budową geologiczną Karpat i ich surowcami mineralnymi. Prowadził badania na Spitsbergenie, biorąc udział w jednej z wypraw naukowo-badawczych AGH, której rezultatem była nowa koncepcja stratygrafii i budowy tektonicznej tego obszaru. Był też uczestnikiem wielu innych wypraw naukowych, między innymi do Szkocji czy w rejon Bajkału. W 1991 roku na podstawie pracy „Litostratygrafia osadów górnego paleocenu i eocenu jednostki skolskiej” został doktorem habilitowanym. W 1992 roku zmieniona została nazwa wydziału na Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska. W roku 2008 otrzymał tytuł profesora. Był jednym z twórców Muzeum Geologicznego AGH i członkiem jego Rady Naukowej.

Był wybitnym dydaktykiem, wychowawcą wielu pokoleń studentów i młodej kadry pracowników. Specjalistą z zakresu budowy geologicznej Karpat i zastosowania surowców skalnych w architekturze. Uczestniczył w wyprawach naukowych między innymi na Spitsbergen, Kaukaz czy w rejon Bajkału. Był współautorem arkusza szczegółowej mapy geologicznej w skali 1:25000 „Geological Map of the SW Part of Wedel Jarlsberg Land”, wraz z jej objaśnieniem. Rezultatem tych badań była nowa koncepcja stratygrafii i budowy tektonicznej Spitsbergenu.

Niezwykle ważnym elementem jego pracy naukowej było powiązanie geologii z architekturą miast. W Krakowie walczył o zachowanie oryginalnie wykorzystywanych

surowców w architekturze oraz o ochronę widocznych w nich skamieniałości. Opublikował książkę *Kamienny Kraków: spojrzenie geologa – przewodnik geologiczny po stolicy Małopolski*. Był jednym z pomysłodawców otwartych wycieczek geologicznych, które prowadził, a w których przed kilkunastu laty brało udział wielu krakowian, zyskując nowe spojrzenie na swoje miasto. Zajmował się również zagadnieniami przyrody nieożywionej i dziedzictwa geologicznego, opracowując wiele wartościowych obiektów geologicznych i przedstawiając koncepcję ich zagospodarowania, jako trwałego elementu krajobrazu, podnoszącego walory turystyczne. W ciągu lat pracy dydaktycznej prowadził 15 różnych wykładów na 5 wydziałach AGH, 20 ćwiczeń laboratoryjnych, audytoryjnych, komputerowych i terenowych. Był autorem lub współautorem ponad 200 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Wypromował kilkudziesięciu dyplomantów oraz 3 doktorantów.

Pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Nauk Geologicznych Oddział PAN w Krakowie, był też członkiem Rady Naukowej Instytutu Ochrony Przyrody PAN i rady redakcyjnej „Przeglądu Geologicznego”, Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi, wieloletnim redaktorem naczelnym czasopisma „Wszechświat”.

Za działalność dydaktyczną i prace badawcze został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Tytułem Dyktora Górniczy III stopnia, odznaczeniem „Za zasługi dla województwa przemyskiego”, uzyskał też uzyskał kilkanaście Nagród Rektora AGH.

Zmarł 5 kwietnia 2020 roku w Krakowie.

Kwaterna CA, rząd pln., miejsce 6.

Źródła do biogramu:

- Golonka J.: Nominacja profesorska – Jacek Rajchel. *Przegląd Geologiczny* 2008, nr 12, s. 1051v1052, [foto]
- Jacek Rajchel [online] [przeglądany 14.04.2020]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Jacek_Rajchel
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 296, [foto]
- *Księga tytułów i stopni naukowych : uzyskanych na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w latach 1951–2001*. [AGH]. Red. J. Bernasik. Kraków 2001, s. 296, [foto]
- Zmarł profesor Jacek Rajchel, znany geolog i przyrodnik [online] [przeglądany 14.04.2020]. Dostępny w: <https://krakow.onet.pl/krakow-zmarl-profesor-jacek-rajchel-znany-geolog-i-przyrodnik/n8r7bn8>

Stanisław Kostka Sowiński **1859–1928**

Urodził się 2 listopada 1859 roku w Kacicach koło Pułtuska. W 1884 roku ukończył Klasyczne Gimnazjum w Płocku i zapisał się na Wydział Górniczy Instytutu Górniczego w Petersburgu, które ukończył w 1888 roku uzyskując dyplom inżyniera górniczego. Pracę zawodową rozpoczął, jako kierownik laboratorium Zakładów Putiłowskich koło Petersburga, pracując tam w okresie 1888–1889. Później został tam mistrzem pieców martenowskich. W 1893 roku został kierownikiem niewielkiej odlewni żelaza w Aleksandrowskiej Fabryce w Pietrozawodsku, po czym został kierownikiem działu wytwarzania pocisków artyleryjskich. Wynalazł wówczas i zastosował własny sposób toczenia pocisków artyleryjskich. W 1895 roku przejściowo budował piece martenowskie w Wotkińskiej Fabryce na Uralu. W 1899 roku został pomocnikiem okręgowego inżyniera w Rydze, a od 1900 roku zajmował to samo stanowisko w Jekaterimburgu. W 1905 roku został zaangażowany na sekretarza biura fabrykantów żelaza w Petersburgu. Prowadził również dział statystyczny węgla i żelaza, przyczyniając się do opracowania warunków technicznych dostawy stali dla kolei. W 1910 roku z polecenia carskiej kancelarii prowadził poszukiwania rtęci i złota w okręgu Nerczyńskim nad Amurem. W latach 1912–1913, z ramienia głównego zarządu kwatermistrzostwa wojskowego, kierował wierceniem pięciu studni artezyjskich dla Wojskowej Komisji Budowlanej we Władywostoku. Na następnie, dla tej samej komisji, prowadził budowę 254 budynków w obrębie twierdzy władywostockiej. W 1916 roku został naczelnikiem oddziału koszarowego twierdzy we Władywostoku. W 1917 roku wyjechał na Kaukaz i pracował w Ałagirskiej Fabryce we Władykaukazie, wytapiającej cynk, ołów i srebro oraz wytwarzającej kwas siarkowy, azotowy i solny.

W 1919 roku powrócił do Polski i od maja 1921 roku kierował odlewnią żelaza w stalowni Krosno-Polanka. W 1922 roku został kierownikiem Kopalni Węgla „Zbyszek” w Sierszy.

Następnie swoje życie zawodowe związał z Akademią Górniczą. 17 maja 1922 roku Rada Wydziału Górniczego zaproponowała Mu stanowisko zastępcy profesora i powierzyła kierownictwo Katedry Metalurgii Innych Poza Żelazem Metali. 29 stycznia 1923 roku otrzymał nominację na profesora kontraktowego. Nominacja ta spowodowała rezygnację z kierowania kopalnią. W Katedrze zorganizował laboratorium analizy górniczo-hutniczej.

W latach 1922–1923 uzupełnił swoją wiedzę praktyczną i teoretyczną w hutach cynku Górnego Śląska. Wydał wówczas kurs wykładów i przygotował do druku podręcznik metalurgii metali nieżelaznych. Opublikował w języku rosyjskim wiele prac, między innymi poświęconych wytopianiu stali sposobem martenowskim, metalurgii miedzi i ołowiu, wytopianiu stali i żeliwa w piecach elektrycznych. Uzyskał patent na budowę pieca tygłowego z ogrzewanym wydmuchem, skonstruował piec elektryczny dla Instytutu Górniczego w Petersburgu. Wynalazł sposób uzyskiwania jodu z morskich wodorostów bez potrzeby ich spalania. W uznaniu zasług odznaczony został orderami: świętego Stanisława III klasy I, świętego Stanisława II klasy, świętej Anny III klasy.

**Zmarł 17 kwietnia 1928 roku w Krakowie.
Kwatera FC, rząd 2, miejsce 10.**

Źródła do biogramu:

- *Księga wychowanków i wychowawców Akademii Górniczej w Krakowie (1919–1949)*. Oprac. J. Sulima-Samujłło. Kraków 1979, s. 170
- *Słownik polskich pionierów techniki*. Pod red. B. Orłowskiego. Katowice 1986, s. 195–196
- [Stanisław Sowiński] : wspomnienie pośmiertne. Przegląd Górniczo-Hutniczy 1928, T. 20, nr 16, s. [1–2 przedtytułowa], [foto]
- *Życiorysy profesorów i asystentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1919–1964)*. Red. M. Odlanicki-Poczobutt. Kraków 1965, s. 181–183, [foto] (Zeszyty Naukow. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; nr 41, z. spec. 4)

Jan Andrzej Strojny **1933–2017**

Urodził się 21 czerwca 1933 roku we Lwowie. W 1951 roku rozpoczął studia na Politechnice Wrocławskiej, a ukończył w 1956 roku na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa AGH. Następnie rozpoczął pracę w Katedrze Urządzeń Elektrycznych i Sieci Wydziału Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa. W 1965 roku na podstawie pracy „Wpływ warunków cieplnych na pracę kondensatorów” obronionej na Wydziale Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej uzyskał doktorat. W latach 1971–1990 był kierownikiem Zakładu Technologii Urządzeń Elektroenergetycznych. W 1971 roku został docentem. W latach 1975–1978 był prodziekanem Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki. W latach 1982–1984 był dyrektorem Instytutu Elektroenergetyki Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki. W latach 1976–1989 był organizatorem i kierownikiem Studium Podyplomowego AGH z zakresu Sieci i Urządzeń Elektroenergetycznych. W latach 70-tych prowadził wykłady w Politechnice Telewizyjnej. Pracował, jako konsultant i doradca Biura Projektów Biprostal (1972–1980), następnie w latach 1980–1984 w Kombinacie Huty im. Lenina. Był Visiting Professor Univ. of the Ife, Nigeria w latach 1985–1986 oraz Associate Professor University of Dar es Salaam Tanzania w latach 1989–1993. W 1994 roku pracował w Jordanii, jako inspektor nadzoru, a następnie był zastępcą kierownika budowy odlewni stali. Po powrocie do kraju pracował ponownie, jako docent w AGH. W 1998 roku przeszedł na emeryturę. Prowadził dalej wykłady i prace dyplomowe w zakresie elektroenergetyki. W latach 2000–2013 był profesorem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie.

Autor ponad 100 publikacji, w tym kilku książek, kilkunastu skryptów, 2 patentów. Redaktor „Vademecum Elektryka” (6 wydań). Promotor czterech prac doktorskich oraz ponad 250 dyplomowych. Tematem jego prac była elektroenergetyka, głównie w dziedzinie kondensatorów kompensacji mocy biernej i elektryczności statycznej.

Był członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich, gdzie od 1961 roku przewodniczył Oddziałowej Komisji Młodzieży i Studentów, a w latach 1969–1984 był prezesem Oddziału Krakowskiego. Był Inicjatorem i pierwszym przewodniczącym Polskiego Komitetu Elektrostatyki SEP. W latach 1985–1989 był wiceprezesem Oddziału NOT w Krakowie. Przez wiele lat był członkiem ZG SEP i członkiem prezydium ZG SEP. Działal w CK

Współpracy z Zagranicą, której przewodniczył w latach 1997–2006. W latach 2005–2006 pełnił funkcję Prezydenta Europejskiej Konwencji Narodowych Stowarzyszeń Elektryków (EUREL). W kadencji 2010–2014 pełnił funkcję przewodniczącego GSK SEP. Ponad 30 lat był przewodniczącym Komitetu Olimpiady Wiedzy Technicznej w Krakowie. Otrzymał: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, odznaczenia stowarzyszeniowe SEP i NOT, Medal im. prof. J. Groszkowskiego, „Zasłużony Senior SEP”, Członek Honorowy SEP, Krzyż za Zasługi dla ZHP, Dyrektor Energetyki I stopnia, Złotą Odznakę za Zasługi dla AGH.

Zmarł 24 grudnia 2017 roku.

Kwatera Q, rząd zach., miejsce 7.

Źródła do biogramu:

- *Słownik biograficzny zasłużonych elektryków krakowskich*. Cz. 2. Pod red. J. Strzałki. Kraków 2019, s. 136–139, [foto]
- *Who is who? elitarnego Wydziału Elektrycznego* [AGH]. Red. i układ albumu J. Czajkowski, Z. K. Witek. Kraków 2002, s. 43, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 343

Lesław Turkiewicz 1939–2000

Urodził się 9 lutego 1939 roku w Nowym Sączu. Po zakończeniu wojny rodzina zamieszkała w Krakowie i tutaj w 1956 roku w Liceum Ogólnokształcącym imienia B. Nowodworskiego uzyskał maturę. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa AGH. W związku ze zmianami strukturalnymi, w 1962 roku ukończył Wydział Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej.

Po ukończeniu studiów podjął pracę asystenta w Katedrze i Zakładzie Elektrotechniki Ogólnej Wydziału Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej. Znalazł tam możliwość rozwinięcia i wykorzystania swego talentu matematycznego. W 1971 roku na podstawie pracy „Parobiegunkowa reprezentacja obwodów elektrycznych” uzyskał stopień doktora, a praca otrzymała Nagrodę Ministra. W tym samym roku został adiunktem. Bardzo twórczą pracę naukową dotyczącą teorii obwodów elektrycznych i teorii pola elektromagnetycznego cechującą się ścisłością, logiką i prostotą myśli, uzupełnił pracą dydaktyczną, w której jego rzetelność, a także wymagania, jak również sprawiedliwe oceny, były przysłowiowe. Był za to wielokrotnie nagradzany. W prowadzonym przez niego studenckim kole naukowym zdobywało doświadczenie wielu późniejszych pracowników wydziału. Wśród współpracowników cieszył się dużym szacunkiem i autorytetem. Mówiono, że jest sumieniem zakładu i w każdej trudnej sytuacji czekano na jego zdanie, chociaż często nie bez obaw. Wiedzano bowiem, że jego ocena sytuacji, którą przedstawi będzie trafna i sprawiedliwa, choć nie zawsze łatwa do przyjęcia, że czasem będzie trzeba przyznać się do błędu lub zmienić swoje postępowanie. Autor kilku skryptów, kilkunastu artykułów naukowych, wielu opracowań zbiorowych o charakterze aplikacyjnym. Przez wiele lat publikował felietony w „Biuletynie Informacyjnym Pracowników AGH”, które stały się jego powrotem do działalności literackiej. Odnosił się w nich do aktualnych wydarzeń, nawiązywał do historii i wydobywał z niej wzorce i przykłady, a czytelnikom zostawiał zawsze prawo do osobistej oceny. W latach 1972–1977 był zastępcą redaktora Zeszytów naukowych AGH serii „Elektryfikacja i mechanizacja górnictwa i hutnictwa”.

Był członkiem zarządu Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej oraz współzałożycielem NSZZ „Solidarność” w AGH.

W uznaniu zasług otrzymał: Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Nagrodę Ministra III stopnia.

**Zmarł 5 listopada 2000 roku w Krakowie.
Kwaterna XXII B, rząd 8, miejsce 13.**

Źródła do biogramu:

- *Słownik biograficzny zasłużonych elektryków krakowskich*. Cz. 1. Pod red. J. Strzałki. Kraków 2009, s. 207–208, [foto]
- *Who is who absolwentów Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki* [AGH] : [w 45 lecie Wydziału 1952–1997]. Kraków 1999, s. 64, [foto]
- *Who is who? elitarnego Wydziału Elektrycznego AGH*. Red. i układ albumu J. Czajkowski, Z. K. Witek. Kraków 2002, s. 58, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyktor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 380 [foto]
- Wspomnienie o śp. dr. inż. Lesławie Turkiewicz. Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH 2000, nr 85, s. 21, [foto]

Marta Wasilewska-Radwańska **1938–2019**

Urodziła się 10 października 1938 roku w Krakowie. W 1961 roku ukończyła studia z fizyki na Wydziale Fizyki, Chemii i Matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jednakże całe życie zawodowe związała z AGH. W 1962 roku rozpoczęła pracę w Instytucie Techniki Jądrowej AGH. W 1971 roku na Wydziale Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej na podstawie pracy „Radiometryczne metody oznaczania niektórych pierwiastków lekkich w surowcach przemysłowych” uzyskała stopień doktora. W 1979 roku uzyskała habilitację i otrzymała stopień docenta. W 2000 roku została profesorem AGH. W latach 1979–1989 zastępcą dyrektora Międzyresortowego Instytutu Fizyki i Techniki Jądrowej AGH i kierownika Zakładu Analiz Radiometrycznych w tym instytucie. W latach 1995–2009 była kierownikiem Zakładu Fizyki Medycznej, a następnie Katedry Fizyki Medycznej i Biofizyki WFiIS.

Znaczny okres jej działalności zawodowej był związany z fizyką medyczną, czyli zastosowaniem metod fizycznych opartych na izotopach promieniotwórczych, promieniowaniu jonizującym i niejonizującym w diagnostyce medycznej, terapii, dozymetrii oraz ochronie radiologicznej. Zajęcia dydaktyczne związane z tymi zagadnieniami prowadziła zarówno na Wydziale Fizyki i Techniki Jądrowej, jak i na innych wydziałach AGH, a także na Wydziale Lekarskim Collegium Medicum UJ, w krakowskim Centrum Onkologii oraz w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie. W 1993 roku zainicjowała, odbywające się do chwili obecnej, Środowiskowe Seminarium Fizyki Medycznej i Dozymetrii. Pełniła między innymi funkcję kierownika Zakładu Analiz Radiometrycznych i zastępcy dyrektora Międzyresortowego Instytutu Fizyki i Techniki Jądrowej. Była też kierownikiem Studiów Podyplomowych na AGH „Higiena Radiacyjna”. W latach 2001–2011 była wiceprezesem i sekretarzem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Fizyki Medycznej, przewodniczącą Education and Training Committee EFOMP, członkiem Administrative Council of European Scientific Institute z siedzibą w Archamps we Francji, członkiem rządowej komisji do spraw procedur i audytów klinicznych zewnętrznych w zakresie medycyny nuklearnej, członkiem komitetu redakcyjnego międzynarodowego czasopisma „Medical Physic”. W 1998 roku została powołana w skład Professional Relations Committee of International Organization of Medical Physics (IOMP), jako reprezentant krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Przez wiele lat była aktywnym egzaminatorem Państwowej Agencji Atomistyki (PAA), przewod-

niczącą Zespołu Radiologii i Higieny Radiacyjnej Komitetu Fizyki Medycznej, Radiologii i Diagnostyki Obrazowej Wydziału V Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk.

Na emeryturę odeszła w 2009 roku, ale do ostatnich chwil była aktywna zawodowo.

Autorka około 130 publikacji i kilku patentów. Promotorka i recenzentka prac doktorskich. W uznaniu zasług i dokonań otrzymała, między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej. W 2014 roku została Honorowym Członkiem Polskiego Towarzystwa Fizyki Medycznej.

Zmarła 25 kwietnia 2019 roku w Krakowie.

PAS LC, rząd płu., miejsce wsch., narożnik.

Źródła do biogramu:

- Marta Wasilewska-Radwańska (1938–2019). *Postępy Techniki Jądrowej* 2019, vol. 62, z. 2, s. 59, [foto]
- Profesor Marta Wasilewska Radwańska (1938–2019). *Inżynier i Fizyk Medyczny* 2019, vol. 8, nr 3, s. 158–159, [foto]
- *Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej*. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 387, [foto]
- Wspomnienie o Marcie Wasilewskiej-Radwańskiej. *Biuletyn AGH* 2019, nr 137, s. 29–30, [foto]

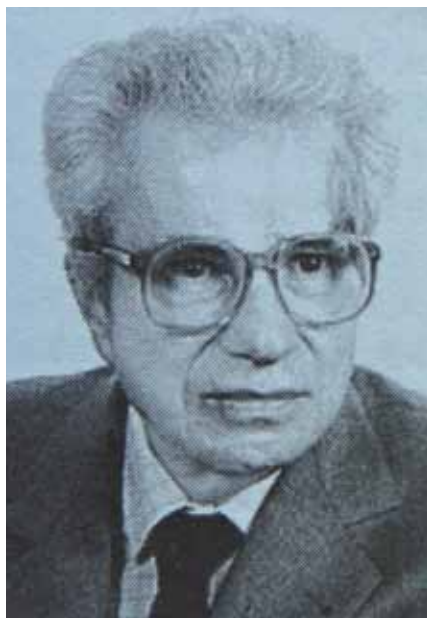

Wiesław Olgierd Aureliusz Zapałowicz 1922–2000

Urodził się 2 kwietnia 1922 roku w Krakowie. W 1932 roku po ukończeniu czteroklasowej Publicznej Szkoły Powszechnej imienia Św. Barbary w Krakowie, zdał egzamin do drugiej klasy Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego im. A. Witkowskiego. Po reorganizacji szkolnictwa, w tym samym gimnazjum, ukończył Liceum Matematyczno-Fizyczne, uzyskując w 1939 roku świadectwo dojrzałości. Był harcerzem i w okresie wrzesień 1936 – lipiec 1938 odbył przeszkolenie II stopnia Przysposobienia Wojskowego, zakończonego obozem w Starym Sączu.

Po wybuchu wojny w 1939 roku wstąpił, jako ochotnik do Korpusu Ochrony Pogranicza. W październiku powrócił do Krakowa. Od lutego 1940 roku pracował, jako robotnik w Odlewni Rzeźb w Brązie L. Dyrka, a później w Warsztacie Mechanicznym M. Biedermana. We wrześniu 1941 roku rozpoczął naukę w Państwowej Szkole Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej – zorganizowanej i prowadzonej przez prof. W. Goetla, rektora Akademii Górniczej – którą ukończył w czerwcu 1943 roku uzyskując dyplom technika hutniczego. Włączył się również w działalność Armii Krajowej. Od lipca 1943 roku pracował w Państwowym Technicznym Zakładzie Badawczym, a od grudnia pracował w Krakowskiej Hucie Szkła. Od maja 1944 roku działał w oddziałach partyzanckich AK. Po zakończeniu działań wojennych w Małopolsce, 25 stycznia powrócił do Krakowa i podjął pracę w Krakowskiej Hucie Szkła.

W marcu tegoż roku rozpoczął studia na Wydziale Hutniczym Akademii Górniczej i w czerwcu objął stanowisko asystenta wolontariusza. W październiku 1946 roku otrzymał stanowisko młodszego asystenta w Zakładzie Mechaniki Teoretycznej na Wydziale Elektro-Mechanicznym. W lipcu 1948 roku na podstawie pracy „Zastosowanie nomografii w praktyce odlewniczej” uzyskał dyplom magistra inżyniera. W latach 1948–1949 był starszym asystentem, a w latach 1950–1954 starszym asystentem w Zakładzie Maszyn Hutniczych na Wydziale Hutniczym. W latach 1954–1962 pracował na stanowisku adiunkta. W latach 1962–1992 pełnił funkcję kierownika Zakładu Automatyzacji Maszyn i Urządzeń Hutniczych (przemianowanego później na Zakład Automatyki) na Wydziale Maszyn Górniczych i Hutniczych, a w latach 1969–1983 był zastępcą dyrektora ds. Nauki Instytutu Maszyn

Hutniczych i Automatyki na tym wydziale. W 1958 roku – na Wydziale Maszyn Górniczych i Hutniczych – na podstawie pracy „Zagadnienie skręcania jednorodnych prętów pryzmatycznych o przekroju w kształcie wielokąta foremnego” uzyskał doktorat. W 1961 roku na podstawie rozprawy „Analogia skręcania” uzyskał habilitację. W 1970 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. Autor 10 monografii, 4 skryptów, 1 podręcznika, 72 patentów i 64 ekspertyz przemysłowych. Przez cały czas pracy w AGH dbał o wychowanie młodej kadry naukowej. Był promotorem 19 prac doktorskich. Prowadził badania z zakresu teorii sterowania, teorii wielkich systemów w badaniach operacyjnych, teorii automatów, napędów i sterowania hydraulicznego i pneumatycznego, optymalizacji procesów przeróbki plastycznej, zastosowania metod elastooptyki.

Równoległe z pracą w AGH w latach 1949–1957 pracował w Zjednoczeniu Przemysłu Wytwarzania Metalowych, w latach 1953–1955 był starszym projektantem w Biurze Projektów Przemysłu Wytwarzania Metalowych, a w latach 1958–1960 – starszym projektantem w Biurze Studiów i Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprostal” w Krakowie (1957–1960). W latach 1961–1969 był konsultantem naukowym Huty Warszawa w dziedzinie mechaniki i automatyzacji Wydziału Przeróbki Plastycznej i Biura Projektów Hutnictwa Metali Nieżelaznych, a w latach 1970–1983 konsultantem w Biurze Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet”.

Przebywał na stażach zagranicznych: w Kijowie, Leningradzie, Moskwie w latach 1962–1963, w Sheffield i Londynie w Wielkiej Brytanii w 1967 roku oraz w USA w latach 1971–1972. Był członkiem International Center for Mechanical Sciences.

Był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany. Otrzymał, między innymi: Krzyż Walecznych, Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami, Krzyż Partyzancki, Medal Zwycięstwa i Wolności (dwukrotnie), Krzyż Armii Krajowej, Medalion za Służbę w Szarych Szeregach, Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, ośmiokrotnie nagrody Ministra Szkolnictwa Wyższego I i II stopnia.

Zmarł 8 lipca 2000 roku.

Kwaterna LXXII, rząd 34, miejsce 11.

Źródła do biogramu:

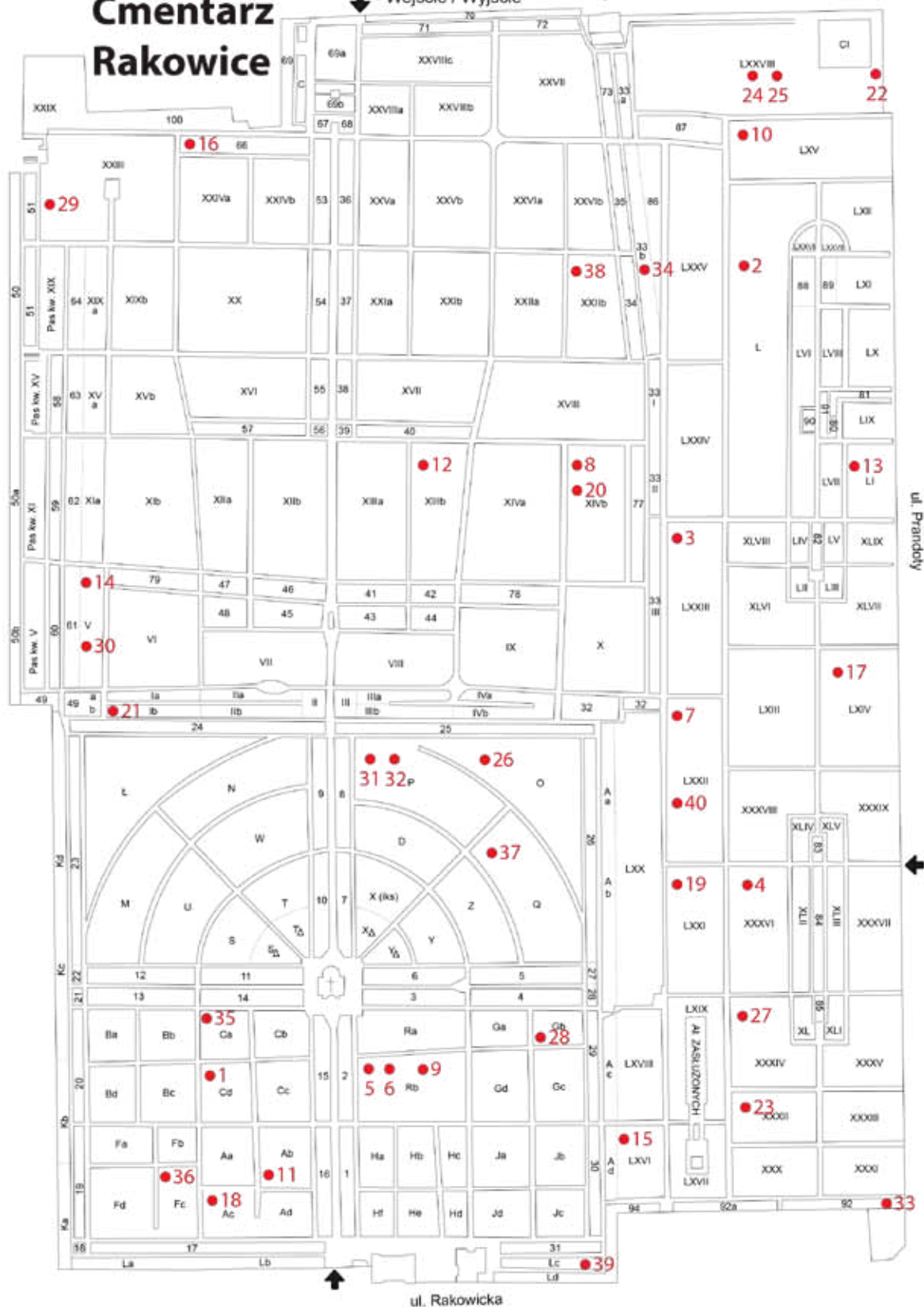
- Drzymała Z.: Wspomnienie o profesorze Wiesławie Zapalowiczu. Biuletyn Informacyjny Pracowników Akademii Górniczo-Hutniczej 2000, nr 83, s. 25–26
- Materiały konferencji: Jubileusz Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki, Kraków, czerwiec 2002 [AGH]. Eds. Z. W. Engel, S. Wolny. Kraków 2002, s. 241–242, [foto]
- Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny. T. 4 : S–Ż. Warszawa 2002, s. 821, [foto]

Cmentarz Rakowice

↓ - Wejście / Wyjście

Al. 29-go Listopada

Spis treści

Wstęp	
prof. Piotra Czai	
Przewodniczącego	
Stowarzyszenia Wychowanków AGH	5
NON OMNIS MORIAR...	
Groby profesorów AGH – Cmentarz Rakowicki, Zeszyt 2020	7
1. Stanisław Bach	
1933–2010.....	9
2. Krzysztof Ludwik	
Birkenmajer	
1929–2019.....	11
3. Stanisław Boczar	
1926–1997.....	14
4. Józef Chojnacki	
1913–1975.....	16
5. Bogusław Cisło	
1951–2005.....	18
6. Jan Cisło	
1912–1961.....	20
7. Antoni Czubak	
1928–2015.....	22
8. Mieczysław Damasiewicz	
1916–1966.....	24
9. Antoni Gawęł	
1901–1989.....	27
10. Jerzy Kazimierz Gierula	
1917–1975.....	30
11. Adam Grudziński	
1946–1982.....	33
12. Krystyna Gustaw	
1927–2007.....	36
13. Emilian Iwanciw	
1913–1994.....	38
14. Zbigniew Jasicki	
1915–2001.....	41
15. Stanisław Jaskólski	
1896–1981.....	43

16. Jan Maria Karp 1922–2002.....	45
17. Andrzej Kłoska 1940–2011.....	47
18. Witold Kobyliński 1907–1974.....	49
19. Lucjan Kruszecki (występował również pod nazwiskiem Lucjan Krupa) 1924–2018.....	51
20. Marian Książkiewicz 1906–1981.....	54
21. Tadeusz Aleksander Kubiczek 1902–1988.....	56
22. Aldona Litwiniszyn-Taraszkiewicz 1943–2014.....	59
23. Andrzej Adam Łatkowski 1934–2007.....	61
24. Andrzej Lesław Małecki 1947–2019.....	63
25. Barbara Maria Małecka 1957–2013.....	65
26. Stanisław Małoszewski 1921–2000.....	66
27. Stanisław Cyprian Mularz 1938–2009.....	69
28. Roman Ney 1931–2020.....	72
29. Henryk Wincenty Eugeniusz Orkisz 1903–1995.....	76
30. Jerzy Antoni Ostoja-Sędzimir 1924–2018.....	79
31. Maria Marcela Wirska-Parachoniak 1928–2009.....	81
32. Włodzimierz Jan Parachoniak 1920–1997.....	83
33. Aleksander Płatek 1924–1996.....	85
34. Stanisław Jerzy Pytko 1929–2018.....	87

35. Jacek Maria Rajchel 1944–2020.....	90
36. Stanisław Kostka Sowiński 1859–1928.....	93
37. Jan Andrzej Strojny 1933–2017.....	95
38. Lesław Turkiewicz 1939–2000.....	97
39. Marta Wasilewska-Radwańska 1938–2019.....	99
40. Wiesław Olgierd Aureliusz Zapałowicz 1922–2000.....	101

ISBN: 978-83-943854-5-3